

WIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 13 N.

BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. KOVO (MARCH) 30 D.

KAINA 10 C.

Zabar

PIETŲ KOREJĄ VĒL IŠVADUOTA NUO KOMUNISTŲ

Amerika ir karas
Darbiečiai raudoni
Ir Peronas giriasi
Vlado Clementis

JUOZAS TYSLIAVA

Kinijos ir Korėjos komunistams nesiseka — jie traukia. Na, bet kinams vis dėlto gana patogiu kariauti: jie žino, kad amerikiečių lėktuvai nebombarduos jų tėvynės.

Tuo tarpu karas Korėjoje eina. Jungtinės Tautos kariauja, bet... amerikiečiai miršta.

Karą Korėjoje laimėjus, visa garbė už tai, žinoma teks Jungtinėms Tautoms.

Pralaimėjimo atveju — aišku — visi kaltintų Amerika... Taip, Ameriką, kuri ant savo pečių šlandien neša visą Korėjos karo našta.

Gudrūs, tie britai. Jie, pavyzdžiui, Korėjoje su kinais kariauja, o pačioje Kinijoje — prekiauja.

Bet, kartais, ir gudriai lapei tenka prišalti uodegą.

Pavyzdžiui, Darbo Partijos vyriausybė vykdo nacionalizacijos programą... namie.

Bet, kai tokia pat programa bandoma vykdyti Irane, kur britai kontroliuoja alyvą, susiduriama su stipria amerikiečių opozicija.

Kas tavo, tai — mano, bet kas mano, tai jau ne tavo... Žodžių, darbiečiai raudoni, ir nenori nė į burną imti to, kas jie tuos pačius angus valdina.

Atsimenate aną garsųjį komunistų šūkių — "prieš karą ir fašizmą"?

Vėliau paaiškėjo, kad komunistai nepriešingi nei karui, nei fašizmui, nes Kremlius, kurio pastogėje tas šūkis buvo nukaltas, pirmąsias ištiesė ranką Hitleriui.

Dabar komunistai kalba apie taiką, šaukia taikos konferencijas, o tuo tarpu Sovietų Sąjunga ginkluojasi ir strimagalvais ruošiasi karui.

Ir jeigu sovietų kariuomenė dar nepradėjo žygiuoti, tai tik todėl, kad Vakarų valstybės laiku padėjo.

Ir Peronas giriasi suradęs raktą į atominę energiją paslaptis.

Kiek pirmiau britai paskelbė, kad ir jie gamins atominę bombą.

Kiek tai liečia rusus, tai jie su savo atominę energija jau seniai ir kalnus verčia ir upes atgal tekėti priverčia.

Kaip ten bebūtų, bet, kalbant apie atominę energiją ir jos bombas reikia pasakyti, kad šioje srityje Amerika yra daugiausia padariusi ir toliausiai nuėjusi.

Nenuostabu, kad vėliausiu atominiai bandymai Amerikoje ir Stalinui neleidžia ramiai miegoti.

Tik dabar paaiškėjo, kad Vlado Clementis, jausdamas Stalino kilpą aplink savo kaklą, iš tikrųjų buvo mėginęs pabėgti.

Deja, nei artimiausiu draugai, tokie pat fanatiški komunistai, kaip ir Clementis jam negalėjo padėti.

Mat, buvęs Čekoslovakijos užsienio reikalų ministras savo laiką padaręs vieną fatališką klaidą, būtent, Stalinui pasirašius santarvės aktą su Hitleriu, jis iš Londono radijo pasakė tą sūtarį smerkiančią kalbą.

To užteko, kad dabar Clementis būtų sulintas ir, žinoma, sunaikintas, kaip išdavikas.

AMERIKOS KARIUOMENĖ GALUTINAI IŠVAIKĖ KOMUNISTUS IŠ PIETŲ KOREJOS. SAJUNGININKAI STOVĖ PRIE 38 PARALELĖS. WASHINGTONĖ NUSPRESTA NELEISTI MACARTHURUI DARYTI SAVARANKIUS POLITINIO POBŪDŽIO ŽINGSNIUS. KOREJOS KLAUSIMĄ SPREŠ JUNGTI TAUTOS.

Dvi JAV tankų ir pėstininkų kolonos iš šiaurės nuo Seoulo sumušė paskutinius komunistų dalinius ir tuo galutinai išvalė visą Pietų Korėją nuo komunistų.

Amerikiečių persekiojama (apie 30,000 vyrų) komunistų kariuomenė pabėgo už 38 paralelės.

Rytinėje fronto dalyje jau kelios dienos sąjungininkai stovė prie 38 paralelės. Kai kurie pietų korėjiečių daliniai jau atsitraukė šiaurės Korėjos teritorijoje. Pietų korėjiečių daliniai daugelyje vietų darė mėginamuosius puolimus ir prie 38 par. nesutiko žygesnio komunistų pasipriešinimo.

Neatsisveigiant į paskutinių dienų kovų sekmę sąjungininkų kariuomenė nėra peržengusi šiaurės Korėjos sienos. Oro pajėgos taip pat sulaukė platesnės operacijos. Oro žvalgai pastebėjo 100 lavonų vietovę, kurią bombonešiai anksčiau atakavo.

Pietų korėjiečių daliniai buvo išsikėlę 40 mylių į šiaurę nuo 38 par. Šio žygio vaisiai — apie 100 priešo kareivių užmušti ir 69 belaisviai.

Tarp Washingtono ir gen. MacArthur'o vėl prasidėjo nesutarimai dėl būdų, kaip ge-

riau laimėti Korėjos karą. JAV vyriausybė reikalauja, kad gen. MacArthuras jokių svarbesnių politinio pobūdžio žingsnių nedarytų be jos žinios ir sutikimo.

Vyriausybė nepageidauja, kad pasikartotų kas nors panašaus, kaip praėitą savaitę, kai MacArthuras pareiškė sutikimą pradėti derybas su komunistine vyriausybe arba su komunistine vadovybe. Tas pareiškimas buvo padarytas be prezidento Trumano ir Valstybės departamento žinios.

MACARTHURO REIKALAVIMAS KINECIAMS PASIDUTI, GALI IŠPROVOKUOTI KARĄ SU KINIJĄ, SAKO JO KRITIKAI

Besibaigiant kautynėms Pietinėje Korėjos teritorijoje, gen. MacArthur, grįžęs iš fronto, pareiškė spaudos atstovams, kad dabar jis norėtų įtikinti komunistų armijos vadovybę, jog tolimesnis priešintis, ir noras išstumti Jungtinių Tautų jėgas iš Korėjos, yra neįmanomas dalykas, ir kad norint išvengti tolimesnio kraujo liejimo, reikia kinecijams — korėjiečiams pasiduoti, mažų mažiausia, ko-

munistų vyriausybei ar kariuomenės vadui pradėti derybas su juo.

Washingtono ir kitose sąjungininkų sostinėse pasigirdo griežti pasisakymai prieš MacArthur'o politinius planus, nes jie gali būti ne tie patys, kokie yra šūribi Jungtinėse Tautose. Jam prikišama, kad Kinija, kuri oficialiai kovojanti tik savanoriškais jėgomis, neturi vyriausiojo vado fronte, kuris galėtų įteigti norėtų — derėtis su MacArthuru. Vadinasi, MacArthur neturi tikrų deryboms atstovų, ir jau vien dėl šių techninių kliūčių politinius klausimus esą tenka palikti diplomatinėms instancijoms.

Kai kas iš MacArthur'o prieš šio numato, kad jo reikalavimai kinecijams taikytis ar pasiduoti neišvengiamai sudarytų neigiamus rezultatus, ir nei sukurstytų oficialią karą su komunistine Kinija. Lygiai Amerika, lygiai kinečiai ligšiol stengėsi to išvengti.

Visomis modernios propagandos priemonėmis iš MacArthur'o štabo paleisti atsiskaikimai į kinečių kareivius, esančius šiaurinėje Korėjoje, raginantį baigti beprasmišką priešintis. Tuo tarpu, kai Valstybės Departamentas pareiškė savo nepasitenkinimą, dėl paskutinių generolo pastangų, Japonijos laikraščiai, geriau pažįstą ryščių būdą, užgria MacArthur'o žygi.

NEW YORKO POLICIJA GAUNA PER METUS 10 MILIJONŲ DOL.

Senato komisija nusikaltimams tirti baigė savo tyrinėjimus New York'e ir grįžo į Washingtoną. Ten vyksta tyrinėjimai toliau, atidengdami naujus faktus apie gėdingą bendradarbiavimą su New Yorko politikieriais ir policijos pareigūnais.

Brooklyno teisėjas Leibovitz Senato komisijai pateikė jo žinomą medžiagą apie nelegalių lošėjų ir laizybinkų neribotą veiklą New York'e. Ši veikla įmanoma tik dėl su policijos žinia, — įskaitant ir pačius aukščiausius viršininkus, tvirtino Leibovitz. Jo apskaitiniam "gembleriai" kasmet išmoka New Yorko policijai apie 10 milijonų dolerių kyšių.

MORAN IR WEBER

Paaiškėjus per tardymus New York'e, kad Moran, vandens tiekimo viršininkas su 15,000 dolerių metine alga, priėmė iš gaisrininkų unijos pirmininko Cranes 55,000 dolerių, dabartinis New Yorko

meras Impelitteri jį atleido iš vietos, į kurią jį buvo visam amžiui išstatęs jo draugas buv. meras O'Dwyer.

Netrukus po to valstybės gynėjas įsakė Moraną areštuoti už melagingus pareiškimus Senato komisijai po priesaiką. Moran užsigynė, kad jis niekad nesutikęs su padugnį gaivalu Weber. Liudininkai irrodė, kad Weber mažiausia 50 kartų lankė pas Moraną jo įstaigoje, kai šis buvo gaisrininkų komisaro pirmuoju padejėju. Moranui buvo iškeista byla. Jam grėšė 5 metų kalėjimas.

Taip pat sulintas ir Weber, kuris taip pat grynai niekad jokių reikalų neturėjęs ir nesutikinęs su jam nepažįstamam Moran.

O'DWYER SAKO, KAD CRANE MELAUO

Buvęs New Yorko meras, o dabar ambasadorius Meksikoje, William O'Dwyer atskleidė Senato komisijai nuskaltimams tirti telegramą, kurioj

jis sako, kad Crane, gaisrininkų unijos pirmininkas, melavo, tvirtindamas, kad jis davęs O'Dwyerui 10,000 dolerių.

O'Dwyer apgalvotauja, kad šitokiais įtarimais buvo mėginta per 10 minučių sunaikinti jo garbę, kurios jis pasiekė per 35 metus eidamas įvairias atsakingas pareigas. Jis reikalauja suvesti jį su Crane, kad būtų galima įrodyti, jog mestas kaltinimas yra pramanytas. Crane tai daręs gelbėdamas savo paties kailį, norėdamas nuslėpti, kaip jis šeiminkavo unijos narių lėde (135,000 dolerių).

Trumanas apie Sovietų Sąjungos pavojų

Washingtono įvyko 21 vienos Amerikos respublikos užsienio reikalų ministrų konferencija.

Konferencija atidarė prezidentas Trumanas, kurio kalba buvo transliuojama per visas šalies radijo stotis ir Voice of America specialiai lotyniškomis respublikoms.

Konferencijos darbų plane yra: 1) sustiprinti visų Amerikos respublikų bendradarbiavimą, kad apsaugoti vakarų pusrutulį nuo gailimo pavojaus. 2) sustiprinti vidutinį šiaur. ir Pietų Amerikos respublikų saugumą. 3) Nustatyti ekonominio tarp visų Amerikos valstybių bendradarbiavimo pagrindus.

Prezidentas Trumanas šavo kalboje pareiškė:

— Visos mūsų pusrutulio valstybės privalo stiprinti Amerikos kontinento gynybą.

Mes todėl turime subendrinti savo pastangas gynybos ir apsaugos srityje, kadangi šiuo metu Amerika yra pavojuje.

Mums visiems, — atvirai pareiškė Trumanas, — grėsia Sovietų Sąjungos pavojus. Sovietų agresija dabar grąsina visam pasauliui. Štai kodėl Amerikos valstybės privalo visas priemones panaudoti, kad būtų sustiprinta jų

Išskyrus Chicago's mērą, stovintį viduryje, visi jie dalyvaus Algirdo Brazio koncerte, kuris įvyksta kitą sekmadienį, balandžio 8 d. Carnegie Hall, New York'e. Iš kairės — Algirdas Brazis, teisėjas Zuris, mēras Kennely, buvęs pasaulinis bokso čempionas Jack Sharkey ir Al. Kumskis. Paveikslas trauktas Chicago's mēro ofise.

PAVERGTŲ TAUTŲ SUVAŽIAVIMAS WASHINGTONĖ

Washingtono įvyko pirmoji konferencija delegatų, tautų esančių už geležinės uždangos. Konferencijos tikslas suderinti veiksmus kovoje su komunizmu.

Pavergtų tautų tautinių komitetų atstovai buvo susirinkę Washingtono ir svarstė tų tautų kovos su komunizmu priemonių subendrinimo klausimus.

Konferencijos priimtoje rezoliucijoje sakoma:

"Demokratišnių organizacijų atstovai iš rytų ir vidurinės Europos savo konferencijoje aptarė kovos su komunizmu priemones ir būdus, o taip pat ir pavergtų tautų greitesnio išvadavimo galimybes. Pasitarimus dalyvavo Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Lietuvos, Latvijos, Lenkijos ir Rumunijos atstovai.

Suvažiavimo dalyviai nusprendė vykdyti bendrus pastatimus bendrais visoms tautoms reikalais. Susitarta neliesti dalyvaujančių tautų vidaus reikalus.

Taip pat nutarta į būsimą komunistų pavergtų tautų konferenciją, kuri turi įvykti balandžio 19 dieną, pakviesti atstovus visu tautinių komitetų ir tarybų, kurias politinė emigracija sukūrė Jungtinėse Amerikos valstybėse.

Konferencija pasisakė už subendrinimą lig šiol atskirai veikusiu organizacijų pastangų kovoje su pavergtų tautų priešu — komunizmu.

Konferencija ypatingai pabrėžė reikala bendradarbiauti su Amerikos Laisvosios Europos komiteta.

Viešbutyje Willard įvykusioje konferencijoje dalyvavo:

Čekų tautinės Rados delegatai: pirmininkas W. Mayer, J. Letrich, Juraj Slavik, J. Orsuzki, Hanak, Heldrich ir dr. Prochaska. Rumunijos tautinio komiteto atstovai — pir-

mininkas Visolau, ir Greclianu. Jugoslavijos Tautinio Komiteto atstovai — pirmininkas Ambas - Fotich ir Bogumil Vojsnak. Estijos - general, konsulas Kalw ir pulkin. Edv. Reissar. Lietuvos delegatas Vacl. Sidzikauskas. Latvijos atstovas min. Feldmanis. Lenkijos delegacija buvo gausiausia, ją sudarė — Stefan Korbonski, dr. Otton Pehr, K. Baginski, J. Leski.

NEITRALI ŠVEDIJA STIPRESNĖ IR BUŠ NAUDINGESNĖ VAKARAMS

GALI MOBILIZUOTI 30 GERAI GINKLUOTŲ DIVIZIJŲ

Švedijai, atsakius prisidėti prie Atlanto gynybos pakto, nieko daugiau neliko, kaip nedelsiant organizuoti visas jėgas savo neutralumui ginti. Tuo tarpu, kai Amerikos sąjungininkai vakaruose laukia ginklių ir pinigų iš Amerikos, Švedija, geriau stovėdama ekonomiskai, šė savo išgalėmis stiprinti savo karinę galią. Jos aviacija po Rusijos ir Anglijos yra stipriausia Europoje, trigubai stipresnė už Prancūzijos. Karo laivynas, pastačius sovietams du naujus kautynių laivus, gal šlandien ir nebegali domhounti Baltijos jūroje, bet yra vis dar kietas riešutas. Jis vis toliau stiprinamas. Krašto apsaugos ministras vienof kalboj neseniai pasakė, kad Švedija gali per labai trumpą laiką mobilizuoti iki 30 divijų sausumos kariuomenės.

Karo atveju švedų galmybės išlaikyti neutralitetą yra labai sumažėjusios. Juo toliau, juo daugiau ištikinama, kad ši karta teks ir švedijai kariauti. Kad ir galėtų kariauti Rusijos pusė, nėra jokio pagrindo manyti, Atlanto sistemos nariai gali skaitytis su stipriu kovos draugu, kuris šiuo metu daug sparčiau ginkluojasi, negu kitos Vakarų valstybės (neskaitant Anglijos).

LIETUVIŲ SANITARINIS DALINYS MANDŽURIJOJ

Danų konservatorių laikraščio "Nationaltidende" korespondentas Tollmuse Rytuose praneša, kad Rusija, bevykdama praėjusių metų rugsėjo mėnesi Changchuno konferencijoje (Mandžūrijoje) kinecijams duotą pasizadėjimą suorganizuoti stiprią kinečių "apsaugai" suteikti rusų kariuomenės dalinius Mandžūrijoje, ten nugalėjus ir kai kuriuos savo "satelitų" dalinius, tarpe čekių pėstininkų, vokiečių šarvuotų ir kitų dalinių ten esąs ir vienas lietuvių sanitarinis dalinis.

IŠ VISO PASAULIO

—Gubernatorius Dewey pasirašė įstatymą prieš nelegalius valdininkus. Šiuo įstatymu suteikiama valstybės įstaigų vadovams teisė atleisti iš pareigų tuos valdininkus, dėl kurių lojalumo kyla abejonės. Atleisti valdininkai neturi teisės skystis teisumu.

—Zinios apie tai, kad iš Meksikos nelegaliai atvyko net vienas milijonas meksikiečių, kurie čia gauna pačius pigiausius darbus ir net neregistruojami, sukėlė susirūpinimą administracijos aparate.

—Prezidento parėdimu Panamos kanalo apsauga prieš sabotažą ir šnipus žymiai sustiprinta.

—Apie 200,000 pirklių turi lig balandžio pabaigos pateikti savo prekių kainoraščius, nurodant kiek jie patys už prekes mokėjo.

—Kardinolas Spellmanas Velykų švenčių pamokslė kvietė Amerikos visuomenę veikti, kad būtų išnalkintas ateistinis komunizmas Rusijoje ir kituose kraštuose.

—JAV pramonės produkcija jau prisiartino prie antrojo pasaulinio karo normų.

—Keturi Čekoslovakijos vyskupai prisiekė komunistinei vyriausybei lojalumą.

—Londono vyrauja nuomonė, kad talka su Japonija, nedalyvaujant Rusijai, turi būti greit pasirašyta. Japonija dalyvaus Jungt. Tautų gynyboje ir turės teisę pati gintis.

—Buvęs La Prensa redaktorius dr. Paz atvyko į Urugvajų. Jis atsisako paaiškinti, kaip jam pavyko iš Argentinos pabėgti.

Amerikos Lietuvių Savaitė

BŪKIME IR TOLIAU VIENINGI

Vėliausiu laiku Amerikos Lietuvių spaudoje pasirodė eilė atsilankimų ir raginimų prašančių aukoti labdaros reikalams: lietuvių tremtinių mokykloms šelpti, sanatorijoms, ligoninėms, seneliams ir kitims. Po tokių atsilankimų pasirašo ... "Krašto Vaidytojai". Bendruomenės Komitetai ir net atskiri žmonės. Vienas pasirenka kurį nors mokyklą finansuoti ir šelpti, kitas sanatoriją, atskirus ligonius ar šiaip grupę tremtinių, kitas prašo visuomenės aukoti vienam žmogui po vieną dolerį, tas, tuos dolerius gavęs, pagal savo nuostūrą, sušleps kitus. Žodžiu, staiga atsirado grupė žmonių, pasinešusių vaduoti šalpos reikalinguosius tremtinius Vokietijoje.

Kas gi, pagaliau, tuo norima atsiekti? Paviršutiniškai žiūrint, atrodytų, kad tai geras ir labai reikalingas darbas, vertas visuomenės paramos, bet išgilinus darosi aišku, kad šie individualiai "šalpos misionieriai" tikrenybėje skaldo, griauja ir smulkina lietuvių šalpos veiklą Amerikoje ir neabejojama klaidina ir erzina Amerikos lietuvių visuomenę. Imkime, pavyzdžiui, mokykloms šelpimą — prisipjūrus reikalavimą ir maldavimą šelpti Diepholzo lietuvių gimnaziją, kurioje yra 95 mokiniai ir 10 mokytojų, bet tuo tarpu visai pamirštama, kad šiandien Vokietijoje yra 8 mokyklų su 500 mokinių ir 40 mokytojų. Amerikos lietuvis nenoromis priverstas paklausti: jei šelpti vieną mokyklą, tai kodėl nešelpiti ir kitas? O kaip su vaikų darželiu ir su vakariniams kursams? Ar jie neverti paramos? Aišku, jeigu viena mokykla verta Amerikos lietuvių paramos, tai vertos ir kitos, jei šelpiama viena, reikia šelpti ir visas kitas.

Panašiai yra ir su sanatorijomis, ligoninėmis, seneliams ir visais kitais. Šalpos darbe negali būti jokių išimčių ar privilegijų. Jeigu lietuviškos įstaigos ir lietuvių tremtiniai Vokietijoje ar kitur Europoje reikalingi papildomos paramos ir šalpos, ją turi gauti visi be jokio skirtumo, o ta galima padaryti tik per vieną visų Amerikos lietuvių sukurta ir veikiančią bei remiamą šalpos organizaciją (BALF'ą). Atskirų fondų ir fondelių kūrimas ir pavienių asmenų užsimojimai remti ir šelpti atskirus žmones ar žmonių grupes yra ne tik klaidinantys, bet labai kenksmingas organizuotam ir centralizuotam šalpos darbu Amerikoje ir Vokietijoje. Jau dabar Amerikos lietuvių visuomenėje girdi pasipiktinimus

KOVA UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ REIKALINGA NUOLATINĖS PARAMOS

Tautiečiai ir Tautietės! 1950 m. lapkričio mėn. 17-18 d. New York'e įvyks metinis ALT suvažiavimas pavadė ALT Vykdomajam Komitetui įgyvendinti pastovaus mokesčio Lietuvos laisvinimo reikalams sistema, kurios tikslas yra patikrinti Lietuvos išlaisvinimui dirbantiems veikliams galimai pastovesnes pajamas, iki šiol priklausiusias nuo daugiau ar mažiau įvairuojančių vaju rezultatų. Pagal šią sistemą Amerikoje gyvena lietuvių, kuriems rūpi Lietuvos likimas, kviečiami savanoriškai apsidėti nuolatiniu, reguliaru mokesčiu.

Suvažiavimo nutarimą išsąskaitinti Lietuvos laisvinimo akcija ir emigracijos pasakote susidariusios sąlygos, kurios verčia ieškoti papildomų finansinių šaltinių Lietuvos laisvinimo darbams.

Pastovaus mokesčio sistema įgyvendinti visose Amerikos lietuvių gyvenamose vietovėse

Margumynų vakaras

NEW BRITAIN, CONN. — Prieš metus įsikūrė tautinių šokėjų grupė, vadovaujama p. Marjonišienės. Ši grupė yra žinoma ne tik vietinių lietuvių tarpe, bet ir tarpe amerikiečių, kurie vis nuolat kviečia į įvairias jų minimas šventes su programa. Atvažiavus daugiau jaunimo, visi susitelkė į būrelį, kuris reikiama labai aktyviai visuomeniniame gyvenime. Vasario 16 minėjime Būrelis buvo surengęs vaidinimą "Starkiškių Girios Partizanai", kuris rėbologai pasisekė. Kovo 31 dieną ruošia Margumynų Vakarą, su monetažu — vaidinimu, linksmaisiais broliais, loterija, bufetu ir puikiu orkestru šokiams. Šis vakaras yra ruošiamas sušlapinimui su vietiniu Amerikos lietuvių jaunimu. Taip pat tikisi susilaukti apylinkės tremtinių. Bilietai yra platinami sekmingai. Rūta.

KVIEČIAMI ATSLIEPTI LIETUVIAI

- Stefanavičienė, Matilda, Chester, Pa.
Telyčienė, Boleslovas, A. delifisa, Edwardas, Toledo, O.
Tomkus, Aleksas, Chicago.
Valiūnas, Juozas, Elena, Rystis, New Haven, Conn.
Vilktakis, Vincas, Zinaida, Marija, Chester, Pr.
Valuskis, Antanas, Chicago, Ill.
Aleksa, Ignatas, Cicero, Ill.
Astrauskienė, Elena, Wil-sonville, Ill.
Brusokas, Jurgis, Libermore, Pa.
Butkys, Česlovas, Nina, Ser-gijus, Reading, Pa.
Endrikaitis, Alfredas, Lock-port, Ill.
Eskis, Elsis, Petras, Colog-ne, Minn.
Garla, Jonas, Stefanija, Ni-jolė, Gražina, Cleveland, Ohio
Gasiūnaitė, Emilija, Mt. Vernon, Ill.
Jurgaitis, Petras, Marta, I-rena, Chicago, Ill.
Leonaukas, Justinas, Bar-bara, Romualdas, Algimantas, Chicago, Ill.
Narkus, Antanas, Brooklyn, N. Y.
Neverauskas Augustin, Chi-cago, Ill.
Paliokas, Juozas, Ema, Mor-ta, Anė, Emilis, Otto, Ewald.
- Detroit, Mich.
Pecelūnas, Juozas, Provi-dence, R. I.
Petrainienė, Marija, Hazel-ton, Pa.
Ramoška, Antonia, Jonas, Pittsburg, Pa.
Rūtkovskis, Aleksandras, Stasė, Laima, Chicago, Ill.
Saballauskas, Jonas, Pitts-burgh, Pa.
Sajukas, Eugenija, Water-bury, Conn.
Sopys, Michalė, Algiman-tas, Chicago, Ill.
Straussas, Albina, Edith, Ro-berth, Chicago, Ill.
Sukarevičius, Petras, Chica-go, Ill.
Tamošaitis, Marcelė, Vy-tautas, Algirdas, East Moline, Ill.
Tačulauškas, Ona, Algir-das, Detroit, Mich.
Ieškomeji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti į:
CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 W. 82nd St., New York
- THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

Padėka

Energingam Amerikos lietuvių veikėjui, TMD pirmininkui ir daugelio kitų organizacijų darbuotojui W. M. Chase, už suteiktą man gausią materialinę paramą ir už pareikštus ytin nuodžiūrus paguodos ir nuraminimo žodžius, sunkiose mano tremties ir ligos dienose, tarsi širdingiausiai padėka.

M. Jaušniškis
Sanatorija Schloss Elmau,

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų
krautuvė 861 Bank Street
Deginės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn.

CASINO GARDEN RESTORANAS
William ir Mary
Lang, Sav.
AMERIKONISKI IR LIETUVISKI VALGIAI
SALE PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Sokiai penktadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui.
128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.
Tel.: 4-9920

PAGERBĖ DAKTARĄ KAZĮ GRINIŲ

DETROIT, MICH. — Lietuvių Organizacijų Centras kovo 11 d. išpdingai pagerbė buvusį Lietuvos prezidentą dr. Kazį Grinių. Garbės prezidiumą sudarė organizacijų pirmininkai bei atstovai. Prie Amerikos ir Lietuvos vėliavų stovėjo skautės ir skautai. Po prezidento pagerbimo ir Lietuvos Himno buvo dr. Br. Baleniūno turininga ir sviri paskaita, kurioje prelegantas davė ryškų dr. Kazio Grinių gyvenimo ir veikimo vaizdą.

Meninė programą atliko vietiniai ir svečiai menininkai iš Chicago p. P. Bičkienė ir prof. Kučėnas. Dalyviai žavėjosi prof. Motiekaičio, kuriam akompanavo žymi latvių pianistė E. Dumais, smuikaviu. Nemažiau patiko p. Bičkienės, kuriai akompanavo prof. Kučėnas, operų iš Piku Dama ir Toska arių atlikimu. Marija Sims paskaitė gražią naują parašytą poemą Gyvenime, Mylejome Tėvyne. Jurgis Gilaudys — supažindino su keletu savo patriotinių eilėraščių. Zita Rudvalienė ir Gražina Gričiūtė skambiai ir gražiai padėklamavo dr. V. Kudirkos eilėraščius. Pagerbimui vadovavo senas detroto veikėjas Feliksas Motuzas. Vaisės vyko Navasaičių namuose, kur dalyvavo menininkai ir keletas vietos kultūrininkų.

NUMATOMA ISVYKA I CLEVELANDĄ

ALB Radijo klubo choras vadovaujamas muziko Br. Budriūno, po savo koncerto, kuris įvyks balandžio 22 d., pasinaudodamas clevelandiškių malonių kvietimu, numato išvyką į Clevelandą, kur duos dainų koncertą.

VI. Pauls

VYTAUTO AUGUSTINO LIETUVOS VAIZDAI

Foto menininko Vytauto Augustino albumas — Lietuvos vaizdai — ruošiamas spauda. Daugelis vaizdų iš naujo kopijuojama ir pritaikoma techninėms sąlygoms. Leidėjai deda pastangas, kad leidinys išėitų tikrai vertas visuomenės dėmesio.

JONAS SUTKAITIS, Laikrodininkas. Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Viena gražiausių užsėgų Brooklyn ir apylinkėse
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk, Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Ivairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAUKA
2836 FULTON STREET, Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t. Priimami užsakymai atvoksta į namus pamieruot 607 Washington Ave. Waterbury, Conn.

A. PAKENAS AND SONS
SIUVYKLA IR VALYKLA
Mes siuvame, taisome ir valome drabužius pačiomis moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis.
Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur.
Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai
DŽSAKYMUS PRIIMAME IR IS KITUR
A. Pakenas
Krautuvė 138 E. MAIN ST.
Dirbtuvė 110 BROOKSIDE AVE
AMSTERDAM, N. Y.
Tel. 1321 Tel. 5083

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL: 3-4696

NEW BRITAIN, CONN.
Quality Market VICTOR ABECUNAS, Sav. 356 Park Street
Hartford Ave. Restaurant ANDRIUS SVIRINAS, Sav. 36 Hartford Avenue
A. PETRAUSKAS Restoranas ir viešbutis Ivairūs gėrimai, geras maistas, puikūs kambariai 97 CHURCH STREET.
Paul's Restaurant Paul Višniauskas, Sav. pirmos rūšies maistas Ivairiausi gėrimai. 31 Spring Street
JOHN B. VARKEL PACKAGE STORE Deginė, vynas ir alus 411 Stanley Street. Tel.: 9-8218

JŪSŲ SVEIKATA PATAISOMA BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ

SEKMINGAI PAGYDYTŲ PACIENTŲ PADĖKOS LAISKAI

Ivairių rūšių negalavimai, skilvio, inkstų ir kepenų ligos, tulžies, pusės visoki negalavimai, žemas ir aukštas kraujospaudimas, astma, kvėpavimo sutrikimai, ausų ligos, nervų negalavimai, neuralgija, reumatizmas, judėjimo sunkumai ir kitos ligos.

Brangus Daktare Miller:
Aš daugiau 5 metų kentėjau dėl aukšto kraujo spaudimo, nuo sunkiai pakeliamų galvos skausmų ir nuo nuolatinio nemigo. Savo negalavimus aš skundžiu danieli žinomą gydytoją. Aš įsikrauju įvairius vaistus. Bet mano sveikata nė truputį negerėjo. Iš laikračių aš sužinojau apie Dr. J. Miller New Jersey. Aš nuvykau su Jumis pasitęrauti dėl mano sveikatos. Po mėnesio pas jus gydymosi mano sveikata visiškai susitvarkė. Ir aš dabar esu visiškai laisva nuo skausmų ir negalavimų. Dr. J. Miller pataravimu esu visiškai patenkinta ir dėkinga. Ir šia patariau kiekvienam liginiui kreiptis pas Dr. J. Miller.
Brooklyn, N. Y. Genoveve Stančaitis

Prof. Dr. C. Schlessing
Montclair, N. J.

Didžiai gerbiamas Pone Daktare Miller.
Sulaukęs 84 metų amžiaus, matau, kad visiško sveikatos pagerėjimo aš sulaukiau tik Jūsų nuodžiūrus rūpestio dėka. Ilgus metus linkinaus dėl reumatizmo skausmų ir praleidau be miego daug ilgų naktų. Jokio malonumo gyvenime neturėjau. Ilgus metus mėginaus gydytis kartomis vėniuomis ir linkiau daugelį žinomų gydytojų Vokietijoje. Bet sulaukdamas tik laiško pagerėjimo, kuris man neįtikėtina nuo pasikartojančių skausmų. Viena Jūsų pacientė moteris, man pasakė, kad Jūs savo mokslo priemonėmis jai tikrai ir pagardiniai padėjote. Tai aš taip pat galia patvirtinti, kai jūs tris mėnesius mane tyrinėjot ir gydėt. Aš vėl pasidariau sveikas ir geros nuotaikos, galia sekmingai dirbti ir maloniai gyventi. Todėl galu kiekvienam ligoniui nuodžiūriai patarti kreiptis į dr. J. Miller.
Būdamas didžiai dėkingos, aš įteikiu Jums savo foto kartus su šiuo raštu, kuriuos Jūs galite panaudoti savo nuostūra, santykiuodamas su savo pacientais.
Prof. Dr. C. Schlessing, buv. Rūmų dailininkas Newarko Mėno Akademijos tapybos klasės vadovas.
DAUG PADĖKOS LAISKŲ JŪS GALITE MATYTI MANO BIURE
DR. J. MILLER, D. C. Ph. C. 790 BROAD STREET, NEWARK, N. J.
KRAIDIMO VALANDOS: Pirmadien nuo 9 ryto iki 7:30 vakare Tel. Mitchell 2-6773
Važiuoti iš New York — Hudson Tubs išCortland St. 14th St. ar 34th St. 20-30 min. iki Newarko. Nuo stoties tik 4 blokal.

NAUJAI ATVYKUSIEJI

- Antanavičius, Ona, Gled-rys, Jonas, Nashua, N. H.
Aschenbachaitė, Ema, So. Boston, Mass.
Gavėlis, Vytautas, Ramunė, Marija, Riermond Hill, N. Y.
Gavrilonienė, Stefanija, Brockton, Mass.
Jesmantas, Marija, Laimu-tė, Donatas, Cleveland, Ohio.
Liogys, Remigijus.
Juškevičius, Antanas, Ana-stazija, Rene, Anlela, Janina, Newark 5, N. J.
Kaimas, Sigitas, Eufrozina, Danguolė, Chicago, Ill.
Kiskis, Jonas, Detroit.
Kujus, Mykolas, Long Lake, Shicago, Ill.
Matažinskas, Pranas, Mag-dalena, Juozas, Stasys, Det-roit, Mich.
Narbutaitienė, Ona, Clevel-land, Ohio.
Nastonas Kazys, Olga, Lili-ja, Dora, Tomi, Detroit, Mich.
Narvilaitis, Povilas, Emili-ja, Detroit, Mich.
Norkus, Ona, Nijolė, E. Chi-cago, Ill.
Smilgys, Eugenijus, Stanis-lava, Virgilijus, Klaudijus, Chicago, Ill.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktorial
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTASKAS, Sav.
Ivairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Allukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIJA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, Elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

DINGSTA LIETUVOS VEIDAS

Iš viso sunku mums galvoti kas dabar dedasi Lietuvoje. Siaubingas žmonių likimas, šimtų tūkstančių nekaltų žmonių mirtis, jų kancios kalėjimai ir išstrėmimai į baisųjį Sibirą — tuos visus metus kankina mūsų vaizduotė. Mes galvojame apie artimuosius, apie brangius žmones, kurie žuvo per tą laiką.

Jokie propagandiniai melai negali mūsų įtikinti, kad gali ten būti kitaip. Per geležinę uždangą skūpios žinios atelnamos mums akivaizdžiai parodo, kad mūsų gimtinėje dideles dalies savų žmonių nebėra. Nes visur, kur tik viešai minimi žmonių vardai, jie jau svetimi mums.

Bet, pasirodė, okupantams to viso dar maža. Paskutiniams metais visoje Rusijoje, lygiai ir Lietuvoje vyksta nauja nemeninga represija, kaip pats kolchozų įvedimas. Dabar tenai — Rusijoje ir Lietuvoje naikinami kaimai. Iš spaudos žinome, kad pradėti stambinti kolchozai. O to stambinimo pasekmė kaip tik ir yra kaimų panaikinimas ir sukūrimas vadinamųjų "agrorodų" (lietuviškai gal būt galima pasakyti — agro-miestų).

Ką tai reiškia? Nors komunistai suvarė ūkininkus į kolchozus, nors jiems viską buvo atėmę, bet dar liko senos ūkininkų sodybos, jų nameliai, jų atskiras individualus gyvenimas. Ūkininkas, kaip anais baudžiavos laikais atlikęs vergišką darbą kolchoze, grįždavo namo ir vėl pajusdavo šiek tiek laisvės. Ūkininkai paviršutinį paklusnumą rodydami, lig šiai dienai net pačioje Rusijoje buvo sunkiai įveikiami komunistų propaganda. Rusijos "mužikų" luomas neatsisveikiant į visas komunistų pastangas nebuvo sunaikintas. Ir tas mužikas gyveno savomis nuotakomis, labai skirtingomis nuo miesto darbininko — proletaro. Šis paskutinis žygis — kolchozų stambinimas turi sunaikinti valstiečių — mužikų luomą. Na, o Lietuvoje šią reformą vykdyti komunistai nušauda du žuklius: panaikina ūkininkų luomą ir galutinai parbloškia lietuvių tautinį atsparumą.

Agrorodo gyventojas jau bus grynas proletaras, nieko savo neturės, jis bus komunistinės policijos akyse ir be jos žinios nė pajudėti negalės.

Pats kolchozų įvedimas buvo ne tiek ekonominė, kiek politinė reforma. Taip pagaliau ir patys komunistai prisipažino. Lygiai ir šis šetoniškas Kremliaus planas neturi ekonominio tikslo, o gryną politinį. Ne be reikalo nurodoma, kad kolchozų stambinimas padarytas kaip tik būsimoji karo akivaizdė. Tuo būdu norimo sukurti pastovias bolševizmo tvirtoves, kurios visus gyventojus paimtų į kietą komunistų priežiūrą.

Vadinasi, šitokiu būdu Kremlius nusprendė padaryti lietuvių atsparumui galą. Ir kai mes grįšime kada nors į Lietuvą, rasime tik kalvas, upelius, ežerus ir slėnius, bet jau nieko nebeliks, kas buvo tikroje Lietuvoje. Pasiūks tik griaučiai buvusios Lietuvos.

Kiekvienas mūsų kaimas turėjo nors ir nerašytą savo istoriją, turėjo savo legendas. Kiekvienas kaimelis turėdavo savo vardą, o senieji pilikainiai ir gražius padavimus apie garbingą praeitį. Mūsų ūkininkų jaukios sodybos su sodėlais tėvų sodintais išnykė. Nei kaimų, nei vienkienių, kur mūsų žmonės gyveno savitu gyvenimu, kur išauklėjo garbingas kartas, mylinčias laisvę ir savarankumą, jau ir pėdsakai bus dingę.

Dings ne tik žmonės, bet ir daktai, kurie įkvėpdavo pagarbą praeičiai. Šis šetoniškas planas, sukurtas Kremliaus išsigimėlių galvose, turi piktą tikslą galutinai sunaikinti viską, ką Lietuvos žmonės praeityje buvo sukūrę. Savajam kraštui jo praeičiai turi sentimentą ne kokie nors buožės ar dvarponai, savo kraštą savo gimtuosius namus mylėjo ir myli kiekvienas lietuvis. Ir šį Kremliaus padaryta Lietuvai nuoskauda lygiai visų širdyse sukelia didelį skausmą.

NEW YORKO PADUGNĖS DIENOS ŠVIESOJE

Plačiai spaudoje nuskambėjo senato komisijos daromi tyrinėjimai, kurie atidengė New Yorko padugnių juodus darbus.

Yra žmonių, ypač vadinamųjų komunistuojančių tarpe, kurie piktą pagieža džiaugiasi šias negeroves išaiškinti. Jie jau pradeda kalbėti apie dabartinio valdžios aparato rimtus negalavimus. Nuo tokio tvirtinimo jau netoli ir pasisūlymas, kad kaip tik šie galvalai viską sugebėtų pataisyti. Maž daug reikia taip juos suprasti, kad tik jų rankose valdžiai atsidūrus — viskas jau bus gerai.

Perdaug ankstyvas jų džiaugsmas!

Ne be reikalo vienas senatorių pasakė, kad džiaugsmas Maskvoje dėl tų išaiškintų negerovių, kurs jo nuomone ten turės atsirasti, yra be pagrindo. Čia ne Amerika! Čia tik saujelė visuomenės atmatų. Amerika yra kitokia. Dirbant, kuriant Ameriką su tuo nieko bendro neturi. Amerikos žmonės teisingi ir dori.

Šis senato tyrinėjimas išvilio dienos švieson tamsių asmenybių nusikaltimą veiks. Bus pagdytas šis skaudulys, bus apšvarintas šio krašto administracinis aparatas. Ir visuomenė gliauli tiki, kad pagaliau bus nugalėti visi pasireiškę negerumai.

Juk daugelyje kraštų panašių negerovių pastaiko. Bet ten kur nėra laisvos spaudos, kur viskas nuo visuomenės slepiama, tokie reiškiniai pasilieka niekam nežinomi. Spauda į gengstierių ir su jais susijusių politikierių nusikaltimą išvilkusi dienos švieson savo esmėje atliko gerą darbą. Kilusi pasipiktinimo audra nušiuos tuos tamsuosius karžygius, išnaikins korupcijos lizdus. Ir ligam bus atimtas galimumas nešvariems žmonėms reikšėti politiniams krašto gyvenime.

AMERIKOS ŪKIO KLESTĖJIMO METAI

Karui pasibaigus, daugelis žmonių laukė sunkios ūkio krizės Amerikoje. 8 milijonai bedarbių minėta kaip galimas krizės pasireiškimas. Svarbiausias argumentas buvo tai, kad krašto ūkis, perėjęs į talios gamybą, neturės laisvę gaminti tiek gėrybių, kiek buvo pagaminta karo metu, kai gamyba valdžios finansuojama, ir todėl negalės apriboti darbu milijonus jaunų žmonių, grįžtančių iš kariuomenės. Atrodė, kad sunkios depresijos šėšelis vėl yra beapsirodęs ir gresia pakartoti karčios atminties 1929-1931 laikus.

Visti tie spėliojimai nepasitvirtino. Amerikos ūkis 1945 metais nuostabiai greit ir sėkmingai persitvarkė į talios gamybą ir išvengė lauktos depresijos, jo tolimesnėje eigoje pasiekė pastovaus klestėjimo, kuris dar dabar tebesitęsia. Penkių metų perspektyvoje galima jau drąsiai tvirtinti, kad 1945-1950 metų laikotarpis perėjęs į Amerikos ūkio istoriją kaip laikotarpis gaurivalingos ūkio ekspansijos, kuri staigiai pagerino piliečių gyvenimo standartą ir išlėkė Ameriką į pirmąją pasaulio ūkinę palatinę galybę.

Šis laikotarpis savo įtampumu ir milžiniška įtaka toli pralenkia visus preitės ūkio klestėjimo laikus. Mokslas, technika, ūkis medicina ir piliečių sveikata, socialinė santvarka gyventojų priegaus ir kitos gyvenimo sritys padarė didelių žingsnių pirmyn. Visose srityse padaryti nauji išradimai, sukurtos naujos teorijos, pagerintas piliečių ekonominis ir moralinis būvis ir sudarytos Hems salvos tą būvį vis aukščiau kelti.

Keletas pagrindinių duomenų apie Amerikos ūkį gal pailiusuoti tą ekonominę pažangą, kuri tame laikotarpyje buvo pasiekta. 1950 metais tautos ūkio produktas siekė 280 milijonų dolerių vertės. (Tautos ūkio produkto sudaro vertė visų gėrybių ir patarnavimų, kuriuos tauta metų būgiję pagamina). 1939 metais tautos produktas siekė 160 milijonų dolerių (vertinant 1949 metų kainomis), gi 1929 metais 151 milijonų dolerių. Dirbančiųjų skaičius 1950 metų pabaigoje siekė 61 milijoną, lyginant su 45½ milijonu 1939 metais ir 47½ milijonu 1929 metais. 60 milijonų dirbančiųjų Amerikos piliečių yra dabar normalus reiškinys. Didžiosios depresijos metu tai buvo tik miržas ir svajonė, kurios visi ligėjosi ir negalėjo susilaukti išsipildant. Bedarbių skaičius 1945-1950 metų laikotarpyje svyravo apie 2 milijonus, gi 1930-1940 svyravo tarp 8 ir 12 milijonų. Didžiausia pažanga padaryta gamybos srityje. Krašto pramonė 1950 metais gamino duosy tris gėrybių, kiek 1939 metais, gi viso laikotarpio metų gamyba buvo 85% aukštesnė negu 1935-1939 metų. 1946-1950 metais (5 metų būgiję) krašto pramonė pagaminė šiuos gėrybių kiekius:

5 milijonus gyvenamųjų būtu, 27 milijonus naujų automobilių ir sunkvežimių, 21 milijoną šaldytuvų (refrigeratorių), 75 milijonus radijo aparatų, 17 milijonų skalbimo elektrinių mašinų, 18 milijonų elektrinių ir gazo virimo prietaisų. Paminėtina taip pat plieno pramonės ekspansija. 1940 m. plieno pramonės kapacitas buvo 80 milijonų tonų ir metus, 1951 metų pradžioje siekė 104 milijonus tonų ir metus, gi 1952 metų pabaigoje numatoma 117 milijonų tonų. Dabartinio metu Amerikos plieno pramonė gamina lygiai tiek, kiek visi kiti pasaulio kraštai kartu sudėjus. Pieno gamybos ekspansija turi lemiama reikšmės krašto ūkiui ir tai yra ūkio pažangos ir militarinės galios pagrindas.

Visi tie nuostabūs pagamintų gėrybių skaičiai buvo atsiekti produkcijos genijaus ir technologinės pažangos dėka. Amerikos ūkis visuomet skirdavo milijonines lėšas naujiems moksliniams tyrimams ir bandymams. Šiame

laikotarpyje tam tikslui buvo skiriamos dar didesnės lėšos. Ypačingai diegė technikos pažangą buvo pasiekta chemijos pramonės srityje, kur sukurta išlisa eilė naujų medžiagų, nyliu pradėdant ir paskutiniųjų dienų išradimų "amilar" baigiant. Technologinė pažanga sukūrė taip pat naujas pramonės šakas. Televizijos pramonė, mažai paplitusi 1945 metais, pergyveno staigią ir didelę ekspansiją ir sudarė darbo sąlygas arti milijono žmonių. Technikos pažanga pasiekė taip pat to, kad išlisa eilė įrengimų ir patarnavimų, kurie dar prieš kelis metus buvo liuksu prieinami mažai saujelėi turtingųjų sluoksnių, tapo kasdieninė būtinybė plačiosioms dirbančiųjų masėms.

1945-1950 metų Amerikos ūkio pažanga turėjo didelės įtakos kitoms gyvenimo sritims. Pirmiaisiais metais po karo Amerika savo išteklius mainino ir ekonominiškai rėmė visą Vakarų Europą ir dalį Afrikos. Nuo karo pabaigos iki 1950 metų galo Amerika yra dovanojusi ir paskoliusi įvairioms pasaulio tautoms ir tarptautinėms organizacijoms virš 40 milijonų dolerių. Tos pagalbos dėka, pasaulinis ūkis išvengė galimos ekonominės katastrofos: tuo būdu Amerika ūkis atlaikė ant savo pečių visą pokarinį pasaulinį sunkumų našta.

Amerika vidų paskutiniojo laikotarpio geruvis labai ryškiai pasireiškė gyventojų prieaugviu. 1950 metų viduryje Amerikoje, gyveno arti 151 milijono žmonių, — 14 milijonų daugiau negu 1940 metais. Bendras erbuvis leido diešiam skaičiu žmonių sukurti šeimoms ir auginti prieraui. Depresijos metu buvo skaitinoma, kad 1950-1960 metais Amerikos gyventojų skaičius pasieks maksimumą

ir po to pradės mažėti. Paskutiniojo penkmečio eiga paėgė visus pirmuosius spėjimus. 1945-1950 metų būgiję 1,500,000 jaunų amerikiečių baigė universitetus bei kolegijas ir gavo mokslinius laipsnius. Mokslas yra gerbuvio ir pažangos laidas, todėl tas pusantro milijono išmokslintų žmonių yra vienas didžiausių paskutinių metų laimėjimų.

Nuo karo pabaigos iki 1946 metų pradžios vyko ūkio persitvarkymas į talios gamybą. Pirmasis ekspansijos periodas tęsėsi nuo 1949 metų pirmoje pusėje atoslūgis — lengva recesija arba, naudojant daugiau žinomą žodį, krizė, nors tai nebuvo krizė tokio masto, kaip įprasta galvoti apie reiškinį, kuris nusakomas žodžiu "krizė". Tuo metu gamyba kiek sumažėjo, gi bedarbių skaičius perėngė 4 milijonų ribą. 1949 metų antroje pusėje ūkis vėl grįžo į ekspansijos stadiją. Ši antroji ekspansijos banga buvo ribota, ūkis plėtėsi, tačiau mažesniu tempu, negu prieš tai, gi bedarbių skaičius vis siekė 4 milijonus. 1950 metų viduryje šį ekspansiją staigiai pagyvėjo. Karo įvykiai ir nauja ginklavimo programa davė naują didelį impulsą naujam ūkio klestėjimui ir 1950 metų antroji pusė šis bene stipriausias ūkio ekspansijos fazės pokario laikotarpį.

Amerikos ūkio raida ir istorinių įvykių eiga rodo, kad Amerikos galios pagrindas yra jos sveikas ūkis, pirmoje eilėje jos produkcijos genijus. Paskutiniojo penkmečio metu Amerikos ūkis klestėjo ir šian diena jis stovi ant stiprių pagrindų. Šis sveikas ir galinas ūkis yra šių dienų Amerikos didžiausias ginklas neramios žmonijos istorijos valandose.

J. Budzeika

MORRISONAS VIETOJ BEVINO

Kaip jau anksčiau buvo pranešta, Anglijos ministris pirmininkas Clement Attlee viešai pranešė apie Ernesto Bevino pasitraukimą iš užsienio reikalų ministerio pareigų.

Šios svarbios pareigos buvo pavestos Herbertui Morrisonui. Kaip Bevinas, lygiai ir Morrisonas yra pačios ryškiausios asmenybės Darbo partijoje, kuri Anglijos vidaus gyvenime baigia praveisti plačios apimties socialines ir ekonomines reformas. Plačiam pasauliui, žinoma, daugiam negu Anglijos vidaus reformoms, įdomiausia jos užsienio politika.

Pagal išvaizdą ir būdą šių du darbių vadai yra skirtingi, bet visi politikos komentatoriai tvirtina, kad dėl šių pasikeitimų Anglijos užsienio politika niekuo nepasikeis nuo ilgšiolinės linijos. Ernestas Bevinas, perėmęs 1945 m. užsienio politikos vadovavimą, pravedė griežtą ir nedviprasmišką politiką prieš Sovietų Sąjungą. Jis gavo liūdną palikimą iš Edeno ir Churchillio, sudariusių su sovietais 20 metų draugiškumo sutartį ir kitokiems būdams mėginusiems pataikauti Kremlui. Vakarų pasaulis, pavalktas karo metu anglų ir amerikiečių graziakalbystės apie Sovietų Sąjungą, iš pradžių kiek nustebo, kad Anglijos darbininkų vyriausybė, tiek Attlee, tiek Bevino lūpmis, apibūdino sovietus, kaip naujųjų laikų imperialistus. Galima išsivaizduoti Stalino neapykantą anglų darbiams, kai šie atvirais žodžiais prabilo į anglų ir viso laisvojo pasaulio laudai apie komunistus, kaip apie didžiausius darbininkijos krivkuotuosius.

Herbert Morrison visą savo gyvenimą buvo skyręs Anellijos vidaus politikai, ir iš pradžių daug kam atrodė, kad jis neturi pakankamai kvalifikacijų vadovauti užsienio politikai. Panašiai buvo kalbama ir apie Beviną, kai šis buvęs lėkščių plovėjas, be Edono ir Cambrido mokyklų diplomų užėmė "gražiausiai apsiirngusio pasaulyje džentelmono" Anthony Edeno vietą.

Morrisonas yra ministerio pirmininko pavaduotojas ir Žemųjų rūpų pirmininkas. Daug anksčiau, negu darbičiai laimėjo rinkimus visame krašte, Morrisonas buvo atkariavęs valdžią iš konservatorių Londono mieste. Ten jis parodė pirmuosius savo sugebėjimus administracijos srityje ir įgijo žmonių pasitikėjimą bei pagarbą. Beviną žmonės vadina, pagal jo išvaizdą ir būdą, uola, Morrisoną — gyvuoju sidabru. Morrisonas, kaip ir Bevenas, yra kilęs iš vargšios šeimos: tėvas buvo polcininkas, motina tarnaitė.

Dėl jo demokratinio ir antikomunistinio nusistatymo nėra jokios abejonės. Šis jo nusistatymas, be abejojant, atspindė jo io veikloje, kaip Britantijos užsienio reikalų ministras.

ARGETINA RADO RAKTĄ Į ATOMINĘ ENERGIJĄ

Prezidentas Juan Peron viešai paskelbė, kad Argentinos mokslininkas pasiekė surasti pėgų būdą kaip sukaldyti atomus ir pasigaminti atominės energijos pramonės tikslams.

Netrūkus po to atominės fizikos ekspertas Ronald Richter plačiau apibūdino jo pasiekus laimėjimus atominės energijos srityje.

Ronald Richter yra austras, karo metu dirbęs Vokietijoje po karo su eile kitų mokslininkų emigravęs į Argentiją ir tapęs Argentinos piliečiu. Jis pasakojo, kaip buvo prieta prie atomo skaldymo, neturint nei ciklotrono, nei kitų galingų priemonių.

Jeigu Argentina nori, ji šiandien galinti ir atomines bombas gaminti, įveikė pats Peron. Bet Argentina norinti atominę energiją naudoti tik taikiems, ūkinės ir industrinės pažangos tikslams.

TEHERANE PASKELBTA KARO PADETIS

Sacno dekreto Teherane paskelbta karo padėtis. Nuo vidurnakčio lig 5 valandos ryto pibeciams uždrausta išeiti į gatvę. Mieste patruoioja tankai ir sustiprinti policijos daliniai.

Lapkričio — gruodžio mėnesiais dienos buvo pačios biaužiausios lauke, prie lietaus, sniego ir šalčio dirbantiems kaimams. Aš vėl sėdėjau šiltame kambary, taupydamas įėgų likučius nežinoma ateičiai. Naujieji bendradarbiai buvo draugiškesni ir inteligentiškesni, negu darbo istaigoji. Vienas lenkas pasakojo, kad jis taikos metais Gdynėje aptarnaudavo kaip agentas — makieris Lietuvos prekybinius laivus. Jo santykiak su mūsų kapitonas palikė jam kuo maloniausių spūdučių. Kitas lenkas, su kuriuo teko susitikti po karo Stockholme, buvęs Lenkų telegramų agentūros redaktorius (Slankovskis), jis ypatingai prisirišo prie manęs, sužinojęs, kad aš to pačios profesijos žmogus. Jis kalbėdavo apie didelius abiejų tautų žurnalistų uždavinius po karo, siekiant atstatyti draugiškus santykius. Tai vienas, tai kitas, iš artimesnių vietų kailnys (ypačiai iš Pamarėlių, košibai) vis dar gaudavo karts nuo karto po maisto siuntinėlių. Būdavau jų valsinamas.

Bene pats artimiausias mano draugas tapo vokietis Oertel, iš profesijos valstinkas, karininkas iš pirmojo pasaulinio karo, patekęs į kalėjimą už anglų radijo klausymąsi. Ir, kaip nesiklausyti, kai iš tenai kasdien kalbėdavo jo senas draugas S. Delmer, savo laiku studijavęs Berlyne (vėliau, kaip paskui paaiškėjo, Septon Delmer vedė slapto anglų stoj Callais, sudarę įspūdį, kad tai vokiečių antinacistu siustavas).

(Nukeita į 6-tą psl.)

SLAPTO RYŠININKO NUOTYKIAI STOVYKLOS DARBO ISTAIGOJ IR ĮMONIŲ RAŠTINEJ

Rašo S. VAINORAS

Spalio-lapkričio mėnesiais (1944 m.), kada vokiečiai, rusų spaudžiami, nepajėgė evakuuoti savo žmonių iš Baltijos ir Rytprūsių — svarbiausia, dėl laivų trūkumo, — į Stuthofo koncentracijos lagerį plaukė vis nauji kalinių transportai iš Rygos, Ventpilio ir Liepojos. Kaliniams gabenai laivų netrukė!

Su vienu franportu atgabeno Rygos kalėjime sutiktus anksčiau minėtus keturis Lietuvos rinktinės karininkus. Su kitu transportu iš Ventspilio pasirodė Algirdas Vokietaitis, buvęs mūsų pasipriešinimo sąjūdžio atstovas Stockholme ir daręs pavojingas keliones jūros keliais į Lietuvą. Sovietams išsiveržus į Lietuvą, jis atvyko su žvejų kateriu iš Švedijos paimti iš Lietuvos pasipriešinimo vadovybės narius ir svarbius dokumentus. Grįžtant į Švediją, katerį pagavo vokiečiai ir kelevivus perdavė policijai. Sunku buvo policijai tomis dienomis išsitiirti ir nustatyti asmenybės. Vienus jų paleido, kitus, kaip dr. Vokietaitį, daugiau įtariamais, atsiuntė į Stuthofą.

Užėjus žvartiam rudeniui ir darganuotoms dienoms, man nusispysoje netikėta laimė. Per teis. Antaną Liūdžių patekau į stovyklos darbu istaigą. Tas reišė dirbti šiltame kambary, po stogu, gaunant be to, maisto priedą — rieškė duonos su arkliena. Mano barak, senitinas jau nebebuvo man toks didelis ponas. Aš atsisotau vakare patikrinimui tik keletą minučių prieš rportą, jau nedryžuotais zebros drabužiais, bet pilietiška apsiirngęs, tik su numeru ant švarko ir kelniių, o taip pat su raudonu kryžium ant nugaros.

Darbo istaigos viršininkas buvo simpatiškas vokietis, Roessler, buvęs vokiečių karininkas, išsėdėjęs jau dešimt metų, nuo Roehmo samoksiu dienu. Jis mane puikiai apygnė prieš tikrąjį istaigos viršininką, SS puskarininką, kai šiam pasirodė, jog raštinej

jau ir taip per daug dykaudonui. Tomis savaitėmis Stuthofas buvo pasidars kaip ir pereinamoji stovykla. Minios naujų kalinių be paliovos plaukė iš pafrontės vietų, ypačiai jų padaugėjo po lenkų ir žydų sukilimo Varšuvoje. Stuthofas turėjo visą eilę savos skrylių, mažesnių prieveirtos darbu stovyklų, kaip Elbinge, Dancinge, Pelitze ir kitur. Naciui be to, mėgo aplaust transportuoti kalinius iš vienos stovyklos į kitą. Prie sukių gabenimo sąlygų nežinoma, maža dalis kalinių pakeliu nubyrdėdavo, tai yra mirdavo. O tai buvo vienas svarbiausių uždavinių koncentracijos lagerių viršininkams.

Geriausia SSėsininkų sąjungininkė žmonėms naikinti pasidarė dezinterija. Mirtinumas augo diena iš dienos, taip kad krematoriumas nebepajėgė sudėginti lauvon. Stovyklos pašonė įruošė paprastesni lauvon deginimą. Sudėdavo stirtą lauvon ir malkų apspildavo derva ir padėgdavo lauzą. Laužas degė dieną ir naktį, nukeldamas žiūrovą į senus pagonystės laikus, virtusius načių slautimo metais šiurpia dabarties tikrove.

Galima suprasti mano nusiminimą, kai aš, dezinterijos kamuojamas, nebepajėgiau išsilaikyti sveikųjų tarpe, o turėjau prisipažinti sergančiu ir susidaryti sąlygas patekti į ligonių baraką. Tas reišė, kad, pasvelkęs, nebeausiu tokio gero darbo stovyklos istaigoj.

Vieną rytą išsiriklavau su trejeta šimtų sergančių trumpam žygiui į ligoninę. Iš jų gal tik penkiasdešimt turėjo vilties patekti į vadinamus ligoninės barakus. Žmonės karščio ir ligos kamuojami, stovėjo nuo 4 iki 8 valandos ryto, išstati stovyklos kieme, kol darbingi išvyko į užsiėmimus. Po to pragsėjo nusilpusių ir skeletus panašių kalinių varymas į ligoninę, esančią gretimose stovykloje. Li-

KOKS DABAR GYVENIMAS LIETUVOJ

STEBĖJIMAI IR MINTYS

VOKIEČIŲ BELAISVIŲ PASAKOJIMAS

Vokietis belaisvis, kuriam teko būti Letuvoje, Latvijoje ir Baltijos jūroje esančioje Ruegeno saloje, pasakoja apie išgyvenimus nelaisvėje, pavaldžiuojamas Lietuvoje ir Latvijoje tenykščio gyvenimo bendruosius bruožus.

Kilimo šis vokietis yra Rytprūsių žvejas, Patekęs sovietų nelaisvės dirbo prie įvairiausių sunkių darbų, kuriuos dirbdamas ir turėjo progos pažinti dabartinę padėtį Pabaltij.

Cią pateikiame grįžusiojo būdingesniuosius pasakojimus, liečią Lietuvą ir Pabaltij.

Belaisvis tarp kita ko buvo patekęs Pavevalky esančiomis moterų koncentracijos stovyklon. Ši stovykla esanti kažkur prie Lenkijos sienos. Šioje stovykloje yra per 1000 jaunų merginų, kurių amžiaus daugiausia apie 16 metų. Šios imtinės neverčiamos dirbti, kaip kad kitose sovietų koncentracijos stovyklose, sunkių darbų. Jos stovykloje laikomos rusų ir lenkų kareivių malonumui. Pati stovykla daranti pasibaitsėtiną valzdą. Tačiau šioj stovykloj Rytprūsių žvejui belaisviui teteka būti tik 48 valandas. Per tą laiką jis spėjo susidaryti šurpų valzdą apie sovietiskame žmoguje įsigalėjusią dvidešimtojo amžiaus gėdą.

Po 48 valandų atvyko sovietų karių būrelis, imtinį išsodinimo sunkvežimiu ir nakties metu kažkur išvežė. Kadangi imtinis buvo vežamas į jį atgrežtų šautuvų sargyboje, pradžioje bėgštavo, jog vežamas sušaudyti. Tačiau paaikėjo, jog po ilgos kelionės privežė prie jūros ir įlaipino mažan laivelin. Netrukus pasiekė salą. Rusai manė, jog jis nieko nesupranta, kur atvežtas. Tačiau žvejui visa buvo aišku. Baltijos jūra jam pažįstama kaip nuosavi namai. Jis, tik pasiekęs salą, suprato esąs pristatytas Ruegenan. Čia, patikrinus sveikatą, buvo paskirtas prie iškrovimo darbų. Salon nuolat plaukė įvairios medžiagos: cementas, sienojai, geležinkelio bėgiai ir t.t. Visa reikėjo skubiai iškrauti. Biogal maitinami ir sunkiai dirbdami imtiniai nepaprastai greit silpnėjo. Buvo didžiuliai mirimai. Tačiau niekas į tuos mirimus nekreipė dėmesio. Jam bedorbant nuolat atvykdavo nauji transportai suimtuju. Kartą Ruegeno salon buvo pristatytas didesnis transportas lietuvių jaunuolių tarp 14-16 metų. Ir jie buvo pristatyti prie sunkių darbų. Be vokiečių, lietuvių, latvių, čia dirbo estų, čekų ir kitų tautybių imtinij.

Zvejo pasakojimams Ruegeno saloje vykdomi plataus esąs ruošiamas tramplynas sovietų numatomam šuoliui į Svediją.

Dirbantieji už mažiausią nepakiusumą baudžiami griežtomis bausmėmis. Jie mušami, mažinamas ir taip jau mažas maisto davinyas, o pačiais sunkiausiais atvejais imtiniai naktiniai iškami į specialiai kankinimams įrengtą bunkerį, kur vos galima pastovėti neprislėstų bunkerio sienos. Sienomis eina stipri elektros srovė. Šitaip nubausintieji išlaikomi per naktį ir rytą turi vėl stoti prie sunkių darbų. Vienas čekas, nubausintas bunkeriu, išėjo iš proto ir rytą sargyboj jis buvo sunaikintas.

Ypač atkakliai laikosi lietuviai. Daugiausia iš imtinių rusams pataikauja vokiečiai. Gt lietuviai yra atkaklius. Iš dirbusiųjų du lietuviai nuolat buvo baudžiami bunkeriu ir ryta vėl buvo varomi prie darbų. Tačiau jie ir toliau paliko toki pat atkaklius.

Rytprūsių žvejas nuo sunkių darbų visiškai pavargęs, masto karinial įrengimai. Tai su grupe kitų imtinių pagaliau buvo perkeltas Klaipėdon. Pirmausia pateko tariamon ligoninė. Tačiau toji ligoninė nedarė jokios liginonės valzdo, o daugiau priminė elgetyną. Jokių lovų, jokių stalų, bei kėdžių. Ligoniai su-

gudyti ant šiaudų. Jokių vaistų. Žmonės, patekę vadinamon ligoninė, tarp savęs kalbasi, jog rusai jau turi isirenge pukią liginonę, tačiau paprastai žmonės jon nepatenka. Rusai, neduodami jokių vaistų, tyčiojasi iš sergančių, pasakodami, jog pas juos medicina labai pažengusi ir mažas mirtingumas.

— O jei jūsų gydytojai nieko negali padėti, tai ne mes kalti, — kalba rusai sergantiems lietuviams, kurių gydytojams neduoda jokių vaistų.

Pabuves trumpą laiką vadinamoje ligoninėje, belaisvis buvo tuojau pristatytas akmenų skaldyti Klaipėdos kraštajje. Kadangi jo jėgos buvo visiškai išsekusios, jis ne pajėgė akmenis skaldyti. Gelbėdamas savo gyvybę, jis tyčia smarkiai persidūrė ranką,

tikėdamasis būsiąs nuo darbų atleistas. Tačiau rusai priziūretojai, matydami iš rankos srovėmis tekant kraują, pradžioje nekreipė dėmesio. Jie neturėjo jokių tvarsečių. Pagaliau nuplėšė nuo belaisvio purvinų drabužių viena lopą ir juo perišo sužeistą ranką. Po to nuvedė vienanamelin, kuris buvo dengtas šiaudų stogu. Čia jį gulintį slaugė viena senutė lietuvė. Toji moteris daug pasakojo begulinčiam belaisviui apie sunkų ir baisų gyvenimą Lietuvoje. Ji turėjusi du sūnus. Abu buvo palimti į raudonąją armiją. Po kiek laiko vienas sūnus už "nupinėjimą" išvežtas į Rusijos gilumą ir lietuvė motina apie jį neturi jokių žinių. Netrukus po to suėmė ir lietuvišv vyrą. Jis buvo nuteistas už nelstikimo sūnau Sovietų

Sąjungai išauginimą istremtim. Taip iš visos šeimos palikusi ji viena.

Toliau Lietuvos pajūrio moteris apgalvestavusi, jog ji ir visa šeima padarė didelį klaidą, kad nepasitraukė į Vakarų. Dabar ji išitkinusi, kad sovietų okupuotoje Lietuvoje nėra jokio gyvenimo. Rusai su visais elgiaisi kaip su paskutiniiais vergais. Visos moterys ir net vaikai nuo 12 metų turi eiti dirbti. Mokyklos veikia diena tik po dvi valandas. Mokyklai lanką vaikai, grįžę pamokų, turi eiti prie darbų. Iš motinų rusai atėmė vaikus ir prieglaudas. Esą tai daroma dėl to, kad dirbančiai motinai lengvintų darbo sąlygas. Faktiškai nuo motinų atimdami mažus vaikus okupantai nori visą auklėjimą perimti į komunistinės valstybės rankas.

Kiek sustiprėjęs belaisvis buvo prijungtas prie vienos zvejų arties. Zvejų gautą laiką rusai palma tik pasiekus jūros krantą. Zuvys sunčiamos į Čekoslovakiją ir kitas vidurio Europos valstybes, esančias sovietų įtakoje.

Tačiau zvejoti nelgai teko. Po kiek laiko atsidiūrė vieno latvių miestelio kalėjime. Iš šio buvo paskirtas į kolchozą Latvijoje. Dirbdamas kolchoze belaisvis gavo įsitikinti, jog kolchozo darbininkų tarpe tik kas penktas tėra latvis. Visi kiti azijatai. Tiesa, dažniausiai jie turi latviškas pavardes, tačiau jų veidai visai ką kita sako: — jie dvelkia Azija. Daug šių azijatų yra susituokusių su latvėmis, kurių vyrai arba istremti arba dingę. Viena latvė pasakojo, jog rusų pareigūnai tiesiog siūlinėjo latviams, kad jie už tam tikrą sumą parduotų savo žmonas. Jos vyrui taip pat buvo pasiūlyta žmoną parduoti. Kai šis nesutiko — jis buvo nuskaudintas jūroje. Tokių atsitikimų būvė nemaža. Kai latvės vyras "dingo", tada ji buvo priversta tekėti už atėjūno. Keli latviai kolchoze dirbą sterilizuoti. Tuo būdu rusai varžo gimdymus, kad greičiau išnaikintų tautas.

Belaisviui kartą teko matyti besilinksminančius kolchozininkus. Po pusianaktį prasidėjo kažkas neįsivaizduojamo, — pasakoja grįžsis. — Samagono prisigėrę azijatai tiek siautėjo, kad vienas nedrįso prisigėres azijatas pradėjęs iždindinti latvaitę, belaisvis bandė ją užtarti. Kai jis tik žodi pasakė — tuojau geltonodis ismeigė peilį kritinėn. Kai jis susirgo džiava, tada rusai nusprendė jį paleisti "namo". Prieš vykstant į Vakarų vienas rusų karininkas jį pasikvietė ir siūlė sutikti "bendradarbiauti". Ypač rusai rodė susidomėjimą DP. Už kiekvieną pažadėjo mokėti po 1000 DM. Siam nesutikus "bendradarbiauti", palydovai, lydėjusieji iki Vakarų Vokietijos sienos, prieš perleisdami per sieną pasakė atitinkama prakalba:

— Eik ir tiems šunims pasakyk, kad mes ateisim. Tu buvai vertas pakorimo, bet Stalinas yra geras ir nusprendė tave paleisti. Jūs šiaip ar taip būsit mūsų.

Po šios prakalbos nualinta sveikata belaisvis buvo paleistas Vakarų pusėn. Jis ir šandien nerai atsistebėti gyvenimu čia ir ten. Jo gilni isitikinimu ten, anapus geležinės uždangos, nereikia kalbėti apie koncentracijos stovyklas, nes ten visas gyvenimas yra ištisia koncentracijos stovykla.

Argentinos diktatoriūs Peronas užpuolė laikraštį La Prensa. Kaip visi despotai jis yra bailus. Ir nedrįso tiesiog laikraštį, kuris jam nepataikavo, sunaikinti. Pradžioje buvo padaryta komedija: laikraščių pardavėjų sindikatas, suradęs kaž kokią priežastį, atsiskakė La Prensa plauti.

Bet kai šį priemonę dar nebuvo ganėtinai stipri, buvo griebtasi nors užmaskuoto, bet jau aiškaus smurto. Buvo suorganizuotos riaušės, buvo sumušti redakcijos nariai, o pats leidėjas suimtas, o dabar esąs pabėgęs. Viso pasaulio spauda tuo piktinasi. JAV Valstybės Departamento sekretorius Acheson taip pat šį smurtą viešai pasmerkė.

Amerikos lietuvių spauda, mano gilni įsitikinimu, per mažai dėmesio kreipia į šį reikalą. Apie tai kalbėti mums reikėtų ne dėl Argentinoje viešpataujančios spaudos srityje sauvalės, bet... dėl mūsų pačių.

Sakykit, kad ne bus vietoj šio mano kalba, sakykit, kad reikia dabar tokius dalykus nutylėti. Bet vis tik negali žmogus užmiršti, kad per visą Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą tik trumpomis prošvaisėmis lietuviškas spausdintas žodis buvo be cenzūros. Pripratome, kaip tas katorgi-

nikas prie rezečių. Ir mums neatrodo keista, kad kur nors spauda yra varžoma ir persekiojama.

Prieš išleisdami savo laikraštį lietuviški redaktoriai jį nešdavo valdininkui ir musizeminę laukdavo ka jis pasakys? O tie cenzoriai teisdavo laikraštį, sakydavo kas galima rašyti ir kas negalima. O daugiausia buvo vis negalima ir neleistina rašyti.

Maža to, kad cenzorius savo purvinas batais lipdavo į laikračio puslapius. Buvo dar toks keistas laikas, kai laikraščiams iš cenzūros buvo siunčiami straipsniai, kuriuos redaktoriai būtinai turėdavo išspausdinti, nes kitaip jo laikraštis negalėdavo pamatyti dienos šviesą.

Sakykit, ar šandien prisiminus šiuos faktus jau laisvoje, demokratinėje šalyje, neatina šokia tokia abejonė: gal ir ne visai gerai tada buvo daroma-

Atrodo, kad reikia mūsų šandieninei spaudai auklėti visuomenę taip, kad ji suprastų ir brangintų žodžio ir spaudos laisvę. Juk to paties moko ir šio krašto visas gyvenimas. Supraskime ir išeiviskime. Sakykit, kad nereikia taip kalbėti. Bet ką padaryti, kad tokios mintys į galvą lenda.

Per. Tarvydas

Atrintinas laisvos Lietuvos vaizdas. Pamaldos prie žuvusiems paminklo.

Nepriklausomoje Lietuvoje

RAŠO PULK. A. USPENSKIS

(Tęsinys)

Vyr. kariuomenės vadas pulk. Ladyga visą kariuomenę sutraukė prie pietvakarių sienos, ties Suvalkais, Druskininkai - R. Prūs. Lenkų kariuomenė, nusilpinuta kovų su bolshevikais, pamatčius lietuvių ryžtingą pasirusimą žutbūtinai kovai, nebeonorėjo toliau kariauti ir pasirašė su Lietuvos kariuomene Suvalkuose Taikos sutartį (1920. X. 7). Šios Sventos Sutarties (laikė sutarties pasirašymo stovėjo ant stalo, kryžius) liudininkai buvo Anglijos, Amerikos, ir Prancūzijos kariskieji atstovai. Pagal šią sutartį Vilnius ir jo sritis paliekama Lietuvai ir bendrai šia sutartimi įsigaliojo vadinama Curzono linija Rygos sutarties).

Atrodė viskas klostosi Lietuvai palankiai, bet lenkai ir šį kartą, kaip tasų Gardine, sulaužė savo pažadus.

Nežiūrint iškilmingai pasirašytos taikos sutarties, lenkų generolas Zeligovskis, su savo divizija, kelinta diena po Suvalkų sutarties pasirašymo, "suklio" (taip lenkai aiškino si Europos diplomatomis) ir ne va savo iniciatyva, puolė lietuvius, tikslu atsimiti Vilnių (1920. X. 9).

Lietuvos vyriausybei, norint išvengti lenkų nelaisvės, teko skubiai evakuotis iš Vilniaus į Kauną. Lietuvių pasiikininimas tokiu lenkų akiplėšiškų tarptautinių teisių sulaužymu buvo didelis. Prancūzų karo agentai skubiai atvyko į Vilnių, bet jie aiškiai stovėjo lenkų pusėn. Išgelbėję lenkus nuo bolsėviku, jie jau teisė "padėties viešpatias" ir tebetęsdami savo globojančią paramą lenkams, šiuo kritiškuoju Lietuvos momentu, pareikalavo, kad lietuviai kuo greičiausiai apieistų savąją sostinę!

Todėl ir teko lietuviams, pagal prancūzų paremtą Zeligovskio ultimatumą, ešelonu po ešelonu per 24 valandas skubiai palikti Vilnių. Kas nepateko į traukinius, važiavo arkliais, o kiti net pėsti žygiavo Kauno linkui.

14 val. tą nelaimingą dieną, tik atsiedus man prie stalo, gavau ekstra telefonogramą iš Vyriausio štabo viršininko "Gudų batalionas šandien evakuojamas Kaunan. Ešelonas išėina iš Vilniaus stoties 18 val."

Skubiai surinkęs batalijon pirmąjį židinį ir išsiuntinęs karininkams evakuacijos įsakymus, baigiau pasirovimą

Vilniaus prekių stotyje 17-2 val., lygiai 18 val. traukinys pajudėjo. Viename vagone su manim sėdėjo du lietuviai. Vienas jų buvo kanauninkas J. Kukta (vėliau Kalsiadorių vyskupas). Kalbėjomės dienos aktualijomis, apsarstydami Rygos ir Suvalkų sudarytų sutarčių sulaužymą. Kanauninkas išsitarė, kad lenkų kraujuje slypi išdavimo mikrobos, kaip visuomeniniam, taip ir privaciām kiekvieno lenko gyvenime. Vyskupas Kukta buvo vienas tu 33-jų lietuvių patriotų, kuriuos lenkai 1923 metais jėga išsiuntė iš Vilniaus.

21 valandą traukinys atėjo Kaunan. Buvo visai tamsu, o sieloje dar tamsiau nuo apmaudingo sielvarto ir skriaudos... Buvęs tuomet Vilniaus apskrities viršininkas Petras Koncius, papasakojo apie paskutines valandas lietuvių Vilniuje. P. Koncius, kalpo Vilniaus gubernatoriūs, gyvenon tuose pačiuose rūmuose, kur tilpo ir Vidaus Reikalų Ministerija.

Buvo sekmadienio rytas ir jis ruošėsi į bažnyčią, kai pas jį atvyko prancūzų misijos pirmininko pulkininko Rebulio pasiuntinys. Pulk. Rebulis kvietė Končių skubiai atvykti

į misijos būstinę. Nuvykęs ten, p. Končius rado skubiai savo padėjėją Praną Butkų, Igną Jonyną, (Lietuvos vyriausybės įgaliotinis), daktarą Jurgį Šaujų (tuometinį atstovą Varšuvai) ir Zydų Reikalams ministrą advokatą Rozenbaumą.

Pulk. Rebulis pareiškė jiems, jog generolas Zeligovskis reikalauja, kad visi jie 11 val. išvyktų iš Vilniaus!

Lietuviai vienbalsiai atsiskakė šį įsakymą vykdyti.

Tuomet Lietuvos Vyriausybės įgaliotinis prof. Jonynas ir pulk. Rebulis nuvyko pas Zeligovskį pasitarti. Per 1/2 val. jie sugrįžo. Rebulis pareiškė, kad Zeligovskis "beprotis" ir su juo susikabėti neišmanoma.

Antru kart pulk. Rebul nuėjo jau vienas. Šį kartą Zeligovskis pareiškė, kad lietuviams jis duos sunkvežimį, bet kad jie neturi teisės jokių daiktų pasiimti, o taip pat turiti palikti šelmas Vilniuje.

14 val. prie Zorzo viešbučio privažiavo sunkvežimis su lenkų karininkais, lenkų vėliava pasipuošęs. Lietuviai pareikalavo, kad juos palydėtų prancūzų karininkai su prancūzų vėliava.

(Bus daugiau)

SLAPTO RYŠININKO NUOTYKIAI

(Atkelta iš 4 psl.)

Oertel buvo įstaigos paštininkas. Jis pasiėmė mane į padėjėjus, didesniems pakietams nešti. Stovyklos pastas buvo kiek nuošaliai, greta kitų administracijos pastatų, svarbiausia, šalia SS-manų virtuvės. Ten Oertel turėjo pažįstamą avirėją. Nuėję paminti paštą, gana dažnai, Oertelio pastangomis, "suorganizuodavome" po katiluką geros sriubos.

Kartais nebūdavo progos ten pat sriubą sudoroti, ir mes, išidėję kareivišką katiluką į portelį, mėginavome parsinešti ją į rastinę. Aš vienas niekad to nebūčiau drįsęs daryti, nes reikėdavo praieiti pro du sargybinius, kurie, šaltą žiemos dieną, aiškiai matydavo, kaip iš portelio eina garai. Oertel jau iš anksto, linksmu tonu užkalbindavo sargybini, tituluodamas aukštais laipsniais ir ramindamas, kad čia ne pragaro mašina, o tik šis tas valgomos.

Po paties kalinio pastangomis, aš persikėliau į vokiečių baraką. Vokiečių tarpe buvo

daugiau kriminalistų, negu politinių kalinių. Jie gyveno patogiau, turėjo kiekvienas po atskirą narą gulėti, ir nebūdavo vakarais, parėjus iš darbo, stumdomi ir mušami barako prominentu.

Tik saugokis Zelonkės, patarė man Oertel. Zelonkė buvo stovyklos pabaissa, seniūnas senūnas. Jis per viešus pakorimus užmaudavo aukal kilpą ant kaklo, jis ir šiaip, laisvalaikiu, primušdavo arba užmušdavo po kojomis pasipalnojusį kalinį. Jis gyveno bame pačiame barake, atskirame kambary. Dažnai jis organizuodavo išgėrimo orgijas, kuriose dalyvauodavo ir moterų — stovyklos uniformuotos vokiečių policininkės. Einant iš mūsų miegamojo kambario į prausykla, reikėdavo praieiti pro Zelonkės duris. Kartą vienas kalinys pasipainiojo, kad Zelonkė buvo blogai nusiteikęs. Tas nusitėpė jį į prausykla ir pakorė. Užtat Oertel stengėsi naktimis neiti į prausykla, reikalui spaudžiant, jis naudodavo alaus bonką. Tai patarė ir man daryti.

(Bus daugiau)

Algirdo Brazio KONCERTAS Carnegie Hall

BARITONAS

Sekmadieni

BALANDŽIO 8 D.

5:30 val. po pietų

Biletų kainos: (įskaitant 20% Fed. Tax)
\$3.60, \$3.00, \$2.40, \$1.80 ir \$1.20

Koncertų rengėja:

V. Tyslavienė
CARNEGIE HALL, STUDIO 135
154 W. 57th Street, New York, N. Y.

(Bus daugiau)

Motery Pasaulis

SVEICARĖS GERIAUSIOS ŽMONOS

Jos nenori lygių teisių su vyrais, nesidomi politika, bet sugeba sukurti jaukiausias šeimas

Ar ne nuostabu, kad šveicarijose, tame demokratinės santvarkos lopšyje, moteris neturi lygių teisių su vyrais. Jos nedalyvauja politikoj, parlamento rinkimuose, — ir kas įstabiausia, jos nei kiek dėl to nesisieloja.

Labai dažnai pasišauna kitų kraštų moteris ir talka kovai už šveicarijų teises. Labai dažnai ši pilietinė būklė panaudojama ir komunistinėje propagandoje, mėginant suniektinti Vakarų demokratiją. Bet mažiausia dėl to jaudinasi pačios šveicarės. Sufrazisčių judėjimas tenai yra pats tyčiausias, sugyvenimas tarp vyro ir moters pats harmoniškiausias. Irodymas: skrybių skalčius šveicarijose yra pats mažiausias visose Vakarų (įskaitant ir Ameriką) bendruomenėse.

Netruksta nei vyrų, nei moteriškų balsų ir pačio šveicarijose, reikalaujančių įstatymų reformų moterų politinei ir visuomeninei padėčiai sustiprinti, bet pačios moterų masės nelabai tu balsų klausosi ir nerodo jokio noro įsitraukti į šią kovą. Priešingai, ne kas kita, kaip pačios moteris slopina kovos šauklius. Šveicarijose atrodo, — juo ji toliau nuo politikos ir pašaščių „vyrų“ dalykų, tuo ji yra moteriškesnė ir laimingesnė, galėdama savo laiką, mintis ir energiją skirti tikrai moters pašaukimui, su kuriu jai jaučiamas židinis, kur jos vyras ir juodvėjų vaikų galečių kuo geriausiai jaustis.

Filmoje atvaizduotas lietuviškas likimas

Šiuo metu Vakarų Vokietijoje pradėta rodyti italų filmą „Stromboli“, kurioje vaizduojama iš Kauno kilusi lietuviškas pokarinis metas pa tekus į DP stovyklą Italijoje. Niurus gyvenimas stovykloje buvo paskatu greitai lietuviškas tremties vedybų su stovyklos sargybiniais, italų kareiviais. Negalėdama išemigruoti, ji susituokė su kareiviu, kilusiu iš vulkaninės kilmės salos Stromboli. Stromboli salos gamta nepaprastai skauda, nuolat išsiveržimu graso ugnikalnis. Čia neauga jokia žolė. Salos gyventojai verčiasi žvejyba. Gamtos niurumas ir nepaprastai sunkus žvejų gyvenimas atgrasai veikia jauną lietuviškas. Italai gimė toje saloje, prie jos prisirišę kaip prie savo tėvynės, tačiau lietuviškas visa svetimta ir ją siegia. Dabar at rodo, jog stovykloje gyvenimas buvo įvairnesnis už tą vietinimą nuo pasaulio atskirtose salose.

Nors filmoje faktiškai vaizduojama italų salos Stromboli žvejų kieta kova dėl būvio, o lietuviškas kilmė tapatinama jai bandant išemigruoti Argentinon, tačiau vis dėlto ši filmo laisvam pasaukliui primena Lietuvą, kurios nemaža gyventojų tapę benamiais. Filmą režisavo žymus italų režisierius Rossellini, gi lietuviškas vaidina Holywoode išgarsėjusi švedė aktorė Ingrid Bergman.

Tarp šveicarijų valdininkų, ypač tokiose įstaigose, kurios rūpinasi, mokyklų, kultūriniais, socialiniais reikalais, galima užtikti nemažą darbesių ir gabių moterų, atliekančių savo darbą gal net geriau negu vyras. Bet šveicarijose neišgarsinti tvirtinimo, kad moteris moka geriau tvarkyti valstybės ir pasaulio reikalus ir kad reikėtų — kaip labai dažnai čia Amerikoje girdime — pasikeisti rolemis, stumiant pamažu vyrus į virtuvę ir užimant jų vietas viešajame gyvenime.

6 psl. 1951 m. kovo 30 d.

Skrybiškaitė

FLORENCE KORSAKAITĖ, žinoma dainininkė, kuri balandžio 15 d. dainuos Tėvynės Myletojų Draugijos skrybiškos rengiamame koncerte, įvykstančiame 3 v. p. p. Liet. Piliiečių Klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Kartu su ja dalyvaus aktorius Vitalis Zukauskas.

Apie skrybiškas

Rašydami apie skrybiškas praeiti turime piliesti išties žmonių istorijos dalį. Kadangi žmonės net mums pažįstamoje istorijoje didesnę dalį laiko apsiėjo be skrybiškas, ar apsimatė be galvos kovos nors priešdangos, tai galima sakyti, kad skrybiškas yra savo esmėje nereikalinga žmonių tualeto dalis.

Vyras anksčiau suprato šią aplinkybę ir jau keletas metų vaikščioja žiemą ir vasarą nuogom galvom. Moteris gal būt uoliau sektų šiuo geru vyrų pavyzdžiu, jeigu jos nenoretų skrybiškas laikyti... papuošalu.

Vaikščiudami be skrybiškas vyras apsisaugo nuo nuplikimo. Salių, vėjas, lietus ir šaltis nepakenkia plaukams. Atvirksčiai, jie pasidaro gajiesni ir tvirtesni.

Graikai ir romėnai vaikščiojo davo nepadengtom galvom. Ir šiandien daugelis rytų tautų jokių kepurėlių ir skrybiškas nepripažįsta. Romėnai tik ilgoje keltionėje ar medžioklėje užsidedavo skrybiškas.

Moterys—madų vergės. Jos skrybiškas nešioja ne todėl, kad jaustų jų reikalingumą, bet todėl, kad taip liepia moda. Kiek nepatogumų ir pačioms moterims ir aplinkai susidaro dėl moteriškų skrybiškas. Pavyzdžiui, kaip būtų gražu, kad moteris praprastų kino ateiti be skrybiškas. Užpakalyje sėdi žmonės nesjudintų ir nesibartų. Būtų išvengta daug nesuipratimų.

Higienos žinovai taip pat prieš skrybiškas. Žiemos metu dažniausia žmonės nušala dėl skrybiškas. Ypač tai dažnai pasitaiko tiems, kas sveikindamas praprastę nusimti skrybiškas. Staigus temperatūros pakitimas ir sudaro progą prapsišaldyti. Šloga arba šaltis, bei čiudėjimas yra to viso pasekmės.

Moterys juk dabar vartoja kiekvienai suknelei ar kitam taulečiui atskiras skrybiškas. Sava gerbianti moteris būtinai stengiasi, kad jos skrybiškas būtų dažnai nauja. Kiek vienas sezonas taip pat reikalauja kitokių skrybiškas. Pagalvokit tik, kiek išlaidų susidaro? Kiek moterims ner-

vų kainuoja tos skrybiškaitės. Manot lengva materialu nusipirkti skrybiškas? Kiek reikia jų išmėginti, kiek reikia krautuvių apėmti? Ir kitos moteris, kurios parduoda skrybiškas yra tikros kankinės. Jos greičiau eis tiesiog į dangų... Kiek visokių priekabių, net užgaulių žodžių tenka išklausyti skrybiškas pardavėjai, tik todėl, kad perkanti ponitė negali sau tinkamos skrybiškas susirasti. Nes jai nei viena ne tinka.

Čia jau nekalbėsime apie vyrų išgyvenimus dėl skrybiškas. Jei vyras patarė pirkti šią skrybiškas, o ji paskui pasirodė netinkama — jis yra baramas. Jei jis nori būti gudrus ir nespainioja į šį nelaimingą reikalą, tai jis vėl baramas — kodėl jis yra toks beširdis ir nepadeda savo žmonai.

Na, atvirai pasakius šiandieninės skrybiškas, palyginus jas su praeities madomis yra dar pusė bėdos. Daugelio istorinių asmenų povyza griežtai susieta su šio ar kitokio fasono skrybiškas. Kas gali įsivaizduoti Prancūzijos revoliucijonierių be frigiškos kepuraitės? Kai tik mes pamatin Prancūzijos imperatorių Napoleoną, tai čia pat mūsų vazduotėje atsiranda garsioji trikampė skrybiškas.

Jau dabartinų laikų garsus filmų komikas Ch. Čaplinas taip pat tik su savo tuo „kattiliuku“ ant galvos mūsų vazduotėje figuruoja.

Zmogaus amžiuje skrybiškas taip pat keičiasi. Dar lopėje būdamas kudikis ant galvutės turi nekaltai baltą kepuraitę, paaugęs berniukas jau reikalauja, kad jam būtų jūrininkų fasono kepurė, kartais su kaspiniu. Studentai jau nešioja savo kepurės, kad juos visi atskirti nuo paprastų žmonių. Kariuomenėje kepurė ne tik pridengia vyro galvą, bet ir ginklo rūši, o kartais ir kario laipsnį parodo.

O iškilmingais atstikimais daugelio valstybių ministeriai ir ypač diplomatai dėvi tuos žvilgančius cilindrus, kurių kai kas jiems net pavydi. O dvasininkų iškilmingos kepurės. Jos jau turi tam tikros simbolinės reikšmės.

Ar meilė išsibaigia

Seimyninių reikalų garsinimas per spaudą „Lietuviška“ kunigaikštienė Barbara Hutton vėl duoda spaudai apščiail medžiagos apie jos pastangas išsiskirti su savo ketvirtuoju vyrų, Igoriu Trubetzkoi, kad po to galėtų pradėti penktąjį bandymą sukurti „amžiną laimę.“

Laikraščiai rašo, kad jos vyras Igoris reikalauja 3 milijonus dolerių už sutikimą išsiskirti, ji pati sutinkanti duoti tik 300,000 dolerių. Kiekvieną atvejų yra pinigais, kuris vaidina jungiančią ir skiriančią rolę iš Wolwortho milijonų pavėdėtojos vyrų mainikavime.

Daug lengviau buvo atsiskirti su numylėtinais Borgijų laikais, rašo George Sokolsky ta proga. Meilė išsibaigusi nusibodęs meliuzis būdavo be didelių ceremonijų nuuodijamas. Katerina Didžioji paliepdavo savo meliuzius nuuodyti. Bet mūsų laikais kiekvienas piniginių aristokratų meliūs nepasisekimas turi būti aprašytas laikraščiuose su daugybe fotografijų. Tai civilizacijos pažangos ženklas.

SOVIETAI SIEMET NESIRUOSIA KARIAUTI

Balandžio mėnesį prasideda 30 sovietiškas divizijų, esančių Vokietijoje manevras. Specialistai, kurie stebi sovietų karo pasiruošimus, sako, kad jie siemet karui nesiruošia.

Kokybiniu požiūriu sovietų kadrai pagerėjo palyginus su 1950 metų rudeniu. Tada daugelis dalinių buvo sudėti iš paskutinio karo veteranų. Dabar jie pakeisti naujokais 1930 metų klasės. Tie naujokai perėjo griežtą mokyklą Vokietijoje.

Rytų Vokietijoje ir Lenkijoje pradėtas tiltų remontas ir kelių ir autostradų taisymas. Bet darbas vyksta labai lėtai. Ir tų darbų negalima laikyti rusų pasiruošimų greitam karui.

Hollywoodo stilijne

Davenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-22 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Ouderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
161 No. 6th Street Td. Evergreen 8-9229

DR. TADAS SAVICKAS VALANDOS:
1—2 popiet
6—8 vakare
1390 East 31st Street ir susitarus Ofiso tel. ESplanade 7-1135 (kampus Avenue N) Buto tel. TAYlor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D. VALANDOS:
2—3 popiet
6—8 vakare
87-20 85th Street Keturadieniais ir šventadieniais tik susitarus Tel. Virginia 9-6125 Woodhaven, L. I. N. Y.

DR. BLADAS K. VENCIUS VALANDOS:
9—12 ryte
2—9 vakare
(DANTŲ GYDYTOJAS) Penktadieniais uždaryta Tel. Ofiso STagg 2-0706 499 Grand Street Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
(DANTŲ GYDYTOJAS) Penktadieniais uždaryta Tel. Evergreen 7-6868 221 So. 4th Street

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei juridikėlių taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje. Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius) Brooklyn 11, N. Y.
111 Ainslie Street, Telefonas: EV. 4-3049

RESTORANAS IR BARAS

ĮVAIRŲS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIREJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ SEIMYBINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. Evergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividendas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

CAPPIELLO ĮSPEJA:

Dabar laikas isigyti tai, ko vėliau gali pritrūkti
Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos

Cappiello krautuviųje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prašų, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kūrenamų krosnių (gas ranges), lovų, statų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Cappiello krautuviųje jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klientams.

Cappiello krautuviųje gerai žinoma visiems lietuviams. Čia galima gauti lietuviškų plokštelių

Cappiello krautuviųje turi specialų skylių lietuviams, kuriu vadovauja Charles J. Marma.

CAPPIELLO

706 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7848.

UŽSIMASKAVUSIEJI BIZNIERIAI KERŠIJA...

Labai įdomus reiškinys. Daugelis tokių biznierių, kurie anksčiau palaikydavo komunistinius lapelius, dabar, kai lietuviškoji visuomenė pasisūsiusi ir tvirtai pasisakė prieš bet kokį remimą Lietuvos priešų, pradėjo savotišką taktiką naudoti santykiuose su visa lietuviška spauda.

— Kad tie laikraščiai "susimokino". Vieno negalima palaikyti, kitą galima? Tai aš ir nusprendžiau — nė vieno nepalaikyti, — atvirai aiškina vienas jų.

Tuos žodžius reikia be abejojimo suprasti: jei aš negaliu komunistinių šunų palaikyti, tai ir visų kitų lietuviškų laikraščių nepalaikysiu.

Tai yra savotiškas pasislėpusių komunistų kerštas. Jie nebedrįsta viešai komunistinio šlamšto remti. Jie žino, kad lietuvių, iš kurių jie gyvena, nuo jų nusigrįš, jei tik jie ir toliau Lietuvos priešus remia. Tai dabar savotiško keršto sumetimais putraukia ryšius su visą lietuvišką spaudą.

Bet šitoks visos spaudos boikotas visiškai lygus prieš lietuvišam darbui. Žinoma, yra tokių, kurie atvira burna rėkia: "Kas man Lietuva?" Jie susiriedami keikia naujus atveivius, kodėl jie dažnai mi ni tėvynę, jie džiaugiasi kiekvienu lietuviško veiklos nepasisekimu. Jie skleidžia pikčiausius gandus. Jų tikslai yra aiškūs. Jie nori suskaldyti lietuvių visuomenę, jie neapkenčia nieko ką daro lietuvių patriotai.

Paskutiniu metu Chicago Vilnis specializavosi "dipukų" smeizime. Viename numeryje aprašo, kaip vienas dipukas atėjęs į jų bazarą nupirkė keletą knygų, žinoma, komunistų.

JONAS JAKAITIS
ir G. FEDORSKIS
MESOS KRATUVĖ
33 Siegel St., Brooklyn 6, Geriausi mesos gaminiai. Tautiečiai prašomi atsilankyti gausieji skilandžiai, balonų ir kitokių mesos gaminių specialiai šventėms paruoštų.

JONAS PATAŠIUS
Ziedai, laikrodžiai, jų taisyimas, kosmetika ir religiniai daiktai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
Glenmore 5-7285

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa. Primiama užsakymai ves-tuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

Lietuviai advokatai
JOHN W. ANSELL
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: Namų tel.:
WO 2-3497 NE 9-5689

STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVERGREEN 7-9394

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEWTOWN 9-5972

ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAIN 5-1260

Lietuvos vardan

Malonu pastebėti, kad lietuvių Australijoje pradeda vis plačiau jėgti ir aktyvų pačių australių kultūrinį gyvenimą. Vienas iš tokių sveikintinų pavyzdžių yra jaunas solistas tenoras Vincas Zdanavičius.

Dar lankydams Mokytojų Seminariją šiauliuose Vincas Zdanavičius dalyvavo 1943-44 m. operetės organizavime, kur pasireiškė savo gražiu balsu. Jis gilinosi dainavimo mene pas kelis prityrusius profesorius. Lietuva užplūdus bolševikų ordoms, Vincas liko nubiškiamas į Norvegiją. Po kapituliacijos Zdanavičius buvo ten vienas iš lietuvių choro organizatorių. Choras turėjo savo koncertą Norvegijos sostinėje Oslo, kuris praėjo dideliu pasisekimu ir plačios visuomenės buvo širdingai sutiktas.

Būdamas tremty Vokietijoje V. Zdanavičius dalyvavo tautinio mūsų ansamblyuose. Nuo 1946 m. toliau studijavo dainavimą muzikos mokykloje Heidelbergo, kur dažnai savo pasirodymais, tiek studentijos, tiek platesnės visuomenės buvo karštai sutiktas. Iškilus pinigų reformai, galia, turėjo studijas nutraukti ir 1949 m. nusprendė apsigyventi Australijoje.

Šiuo metu be savo tiesioginio darbo, Vincas Zdanavičius dalyvauja viename iš žymiausių Melbourne bažnytinio choro, kur dažnai turi progos pasirodyti, kaip solistas. Apie jo individualius pasirodymus tenykštė visuomenė ir spauda šiltai atsiliepia. Svarbiausia, kad Zdanavičius dainuoja Melbourne operos chore ir vadovai yra jau atkreipę dėmesį į jo balsą. Reikia tikėti, kad jis netrukus padarys tolimesnę pažangą.

Tarp kitko pažimėtina dar, kad Vincas Zdanavičius buvo geras stalo teniso žaidėjas. Lietuvoje. Būdamas Vokietijoje jis net keletą kartų dalyvavo visokiose pirmenybėse ir pulkiai psirodydavo. Taip pat kelis metus jis buvo Heidelbergo miesto stalo teniso čempionas, o lietuvių tarpe Vokietijoje buvo pirmųjų eilėse. Be sportinio gyvenimo V. Zdanavičius buvo aktyvus Heidelbergo lietuvių studentų draugijos "Lithuanica" pirminku.

Malonu, kad atvykęs į Australiją ir sukūręs lietuvišką šeimos židinį, išeidamas į plačiąją visuomenę, garsina mūsų Lietuvos vardą.

D. Diriginėius

TREMTINIŲ ŽINIAI
Balandžio 1 d. (Atvykio sekmadienį), tuojau po sumos Apreiškimo parapijos salėje įvyks lietuvių tremtinių susirinkimas, kur bus svarstoma visa eilė svarbių klausimų ir renkami atstovai į bendrą lietuvių tremtinių suvažiavimą, šaukiamą balandžio 15 d. Brooklynje. tos pačios parapijos salėje.

Lietuvių Tremtinių Draugijos Valdyba

NAMŲ SAVININKAMS
Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų draugijos, Brooklyn and Queens Home Owners, Inc., narių svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 30 d. 8 val. vakare, Leader Observer salėje, 8030 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Slame susirinkime bus išaiškintos naujos nuomų kontrolės reguliacijos, kurios pradėjo galioti nuo kovo 15 d. Valdyba

Jau 10 metų, kai visi klausio
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4.45 iki 5.30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAVERLY 6-3325.

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIASIAUSI LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. Virginia 9-6354

DEPOSITS NOW INSURED UP TO \$10,000.

Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** Credited and Compounded Quarterly

A year on regular accounts
Interest starts from the first of every month on sums from \$25 to \$7,500
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a dividend period

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

SUIMTAS DAR VIENAS ATOMINIS ŠNIPAS

FBI suėmė dar vieną mokslininką, dr. William Perl (anksčiau vadinosi Mutter-perl, tėvali kilę iš Rusijos), Rosenbergo ir Sobello kolega iš universiteto laiku.

Prieš suėmimą, dr. Perl apklaudinėjimo metu, kad jis yra pažįstamas su Rosenbergu ir Sobell'iu.

John A. Derry, Atominės Energijos Komisijos ekspertas, susipažinęs su šnipu Green-glass išduotomis sovietams paslaptimis, patvirtino teismui, kad tos paslaptys lietuvių gaminamos bombos, kuri

buvo numesta ant Nagasaki miesto.

Kaltinamasis Sobell, suėmus Klaus Fuchą, buvo pabėgęs į Meksiką, iš kur jis mėgino išvykti į užsienį, bet buvo policijos pagautas. Per teismą paaiškėjo, kad buvęs tuo laiku Sovietų Sąjungos konsulas New Yorke Jakovlev, išvykdamas iš Amerikos su šnipinė žinio medžiaga, mėgino išmą-geliuoti Sobell (taip pat buvo sūlyta per Rosenberga, kad bėgtų ir Greenglass) į Europą, iš kur jis galėtų patekti į sovietų kontroliuojamas šalis.

FBI reikalavo savo laiku leisti sumiti Jakovlevą, bet Valstybės Departamentas pasipriešino dėl Jakovlievo turimos diplomatinės nelietimybės.

Honolulu salose buvo toks nepaprastas motyvis. Jūrininkas E. C. Burt grįždamas iš Korėjos Honolulu saloje sutiko civiliai apstiprintą vyrą, kuris jį paklausė, ar jis patenkintas savo tarnyba ir ar nenorėtų pakelti savo darbo. Kareivis pamatė, kad tai komunistų agentas nori jį atkaibėti nuo tarnybos laivyne, puolė jį mušti. Kaip pats vėliau prisipažino, jis sudavęs tam vyrui bent 15-20 kartų į veidą. Kai jau jis nusprendė, kad tas civilis pakankamai gavo, tai nuga-beno jį policija. Policijai jūrininkas raportavo, kad jis atvedė komunistą, kurs jį agitavo mesti karo tarnybą. O patikrinus šio civilio dokumentus paaiškėjo, kad tai bu-ta aviacijos generolo D. M. Schlatterno, kurs taip pat vyko iš Korėjos fronto atostogu.

Policijoje generolas atsikakė paduoti skundą prieš jūrininką, nes šis buvęs anti-komunistinėje nuotakoje. O be to dar jūrininkas būvęs kiek išgers.

LITERATŪROS PREMIJŲ KOMISIJOS POSEDIS
Šios savaitės pabaigoje Brooklynje įvyks literatūros premijoms skirti komisijos posėdis. Komisijoje dalyvauja Stasys Santvaras, P. Jurkus, St. Zbarskas, Antanas Rymdis ir V. Maciūnas. Premija bus paskirta už geriausią 1949 ir 1950 metų literatūros kūrinį.

SESTADIENIŲ KREPŠINIS
Kovo 31 d. 7 val. vak. Brooklyn LAK II krepšinio komanda žaidžia pirmenybių rungtynes su Ridgewood Pentecostal. Vieta — E. D. YMCA namai, 168 Marcy Ave., Brooklyn. Tai vie na iš paskutiniųjų progų ši sezoną. Visuomenė kviečiama pasidomėti mūsų jaunaisiais žaidėjais, kurie pirmenybėse tikisi iškovoti garbingą vietą.

Dr. Tadui Savickui (1390 East 31st St., Brooklyn, N. Y.) reiškiu nuoširdžią padėką už greitą ir sekmingą pagalbą mano ligoje.
Aleksandra Dobkevičienė

REIKALINGAS DARBININKAS (vyras ar moteris) dirbti restorane prie bario. Kreiptis 426 So. 5th St., Happy Day restoranas.

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIETIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
Patogus privažiavimas:
BMT Subway — Canarsie Linija iki De Kalb Ave. Stoties

The GLEN RESTAURANT
Puikiai valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŲS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSAS
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, I. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklynje
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVERGREEN 7-1241.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IS WWRL, 5000 KCL.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 4-9293

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Telefonas: EVERGREEN 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
MOST POPULAR BAR IN TOWN
ENTERTAINMENT EVERY NIGHT
Phone: GR. 7-9745
78-80 ST. MARKS PL. (at St. MARKS & 1st St.) N.Y.C.

GEORGE F. RACHUN
Restoranas, baras ir salė
Geri gėrimai ir šilti valgiai.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, giuntadieniams ir kitokioms iškilinėms. Visus užsakymus mes išpildome ko-geriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 4-8302

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVŲMS
Telefonas, EVERGREEN 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRŪNAS-BALTON,
Direktorius, Relkaių Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. STAGG 2-5043 NOTARY PUBLIC

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWTON 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STAGG 2-4409
Kopyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Das mus ALGIRDAS BRAZIS JAU ATVYKO I NEW YORKA

St. Bujanuskas, žinomas veikėjas, Ansonijos šerifas, Velykas praleido pas Misiūnus Brooklyne ir ta proga lan kėsi Vlenybėje.

Vyt. Beleckas savo draugams sportininkams pagerbti, balandžio 14 d. 7 v. v. savo Winter Garden Tavern salėje ruošia šokių, kuriems gros Alg. Kačanausko orkestras.

K. Mitinas, žinomas veikėjas iš Cliffside, N. J., lankėsi Brooklyne ir ta proga buvo užgėjęs iš mūsų įstaiga.

Algirdas Brazis, žymus baritonas, atvyko iš Chicagos ir čia bus iki savo koncerto, kuris įvyksta kitą sekmadienį, balandžio 8 d. Carnegie Hall, New Yorke.

Pr. Lapienė Velykų dieną savo rezidencijoje, Stoney Brook, L. I. buvo surengusi šeimyniško pobūdžio puotą, kurioje dalyvavo apie 30 asmenų, daugiausia brooklyniečių.

Fl. Korsakaitė, dainininkė, ir Vitalis Zukauskas, aktorius, balandžio 15 d. dalyvaus Tėvynės Mylėtojų Draugijos ruošiamame koncerte, Hartford, Conn.

St. Zubavičius, advokatas, grįžo iš New Jersey valstybės, kur jis užtruko net 12 dienų, kol sudarė eilę sutarčių tarp vienos privačios firmos ir karinės valdžios įstaigos.

Dr. S. Bležis, SLA Daktaras Kvotėjas, kaip Chicagos laikraščiai praneša, yra paskirtas Chicagos Sanitarijos Skyriaus gydytoju.

Al. Lakštutis, ilgametis mūsų skatytotojas, buvęs brooklynietis, kuris Passaic, N. J., turi dvi batus krautuves, atsiuntė prenumeratą ir sveikinimą ruošiamam Vlenybės 65 metų jubiliejui numerui.

SUTUOKTUVĖS

Sį sekmadienį, balandžio 1 dieną vienuoliktą valandą Apreiškimo bažnyčioje įvyksta sutuoktuvės Albino Rekešiaus su Nasy Kazlauskaitės. Vestuvių puota įvyks Apreiškimo parapijos salėje. Motina Kazlauskienė linki jaunavedžiams laimės.

Mirė Kazys Būrė

Tik šiomis dienomis teko sužinoti, kad vasario 14 d. Bellevue ligoninėje mirė Kazys Būrė, kuris Amerikos lietuvių visuomenel, ypač brooklyniečiams, buvo gana gerai žinomas.

Praetų metų pabaigoje velionui buvo padaryta vidurių operacija, po kurios jis savo draugams atvirai, visai nesijaudindamas, sakė: „Aš turiu vėžį, ir man beliko tik du mėnesiai gyventi...“

Velionis, deja, neapsiriko. „Jis mirė“, anot vieno mūsų korespondento, „kaip tikras vargšas, kurį paskutiniu metu miestas išlaikė ir palaikė.“

Kazys Būrė, atvykęs iš Lietuvos, kurį laiką gyveno Kanadoje. Vėliau jis persikėlė į Jungtines Valstybes ir gyveno Philadelphiaje, o paskiausiu laiku — New Yorke. Velionis buvo gana plačiai apskaitęs žmogus, gyvai domėjosi visuomeniniu gyvenimu ir turėjo daug draugų, kurie vėliausiu laiku, lyg nujausdami, pradėjo jo pasigėsti. Ir ne be pagrindo. Kazio Būrės jau nėra. Jis pasitraukė iš gyvyjį tarpo, iš anksto apie tai juos išspėjęs...

Apie velionį Kazį Būrę turėtų parašyti plačiau tie, kurie jį geriau pažinojo.

WAGNER TEATRE

Nuo kovo 30 iki balandžio 5 d. eina linksma filma „Kornblumenblau“. Dalyvauja Paul Kemp — Leni Marenbach — Claire Schlichting — Ludwig Schmitz — Warner Stokc.

„Der Judas von Tirol“ Judošius iš Tirolio) dalyvauja: Camilla Spira — Fritz Rasp — Marianne Hoppe.

Be to savaitinė kronika.

8 psl. 1951 m. kovo 29 d.

Jo koncertas bus balandžio 8 d. Carnegie Hall

Milžiniškais Algirdo Brazio paveikslais pasipuošė Carnegie Hall, kurioje kitą sekmadienį, balandžio 8 d. 5.30 v. p. p. įvyksta to garsaus mūsų tautiečio dainininko koncertas.

Kai perėjo pirmadienio rytą New Yorko aerodrome nutūpė didžiulis keturmotoris lėktuvas su rasotais sparnais nuo debesų briaunų, per kurias jis trijų valandų bėgyje atsivėrė iš Chicagos, dainininkas Algirdas Brazis linksmai nušoko laipteliais. Vienoje rankoje jis turėjo nemažą savo drabužių lagaminą, o kita ranka prilaikė apikaklę, kurią taršė gana šaltokas antrosios pavasario dienos vėjas. Ta kitoji ranka, nors, rodė, mažiausiai užimta, bet ji dengė nuo vėjo ir šalčio tą patį svarbiausiąjį Algirdo Brazio turta, kurio jis negalėjo išidėti lagaminan ar užantin.

Savo balsą Algirdas Brazis nešasi išpaudęs apikaklę. Tai yra didžiausiasis kaitininkas, kuris jį suneraminio prieš kelėtą mėnesių, o dabar atskraidino New Yorkan. Ties Carnegie Hall rūmais didžiulis plakatas su jo atvaizdu skelbia jo koncertą, čia įvyksiantį balandžio 8 d., bet jis dar gerą savaitę prieš atvyko čia, kad turėtų pakankamai laiko pasiruošti šiam savo pasirodymui New Yorko žymioje muzikos scenoje.

Jūsų reporteris Algirdą Brazį užtikina vienoje kaviniū, kurioje, Carnegie Hall kaimynystėje, renkasi menininkai laisvesnei valandėlei po štempo to durt. Jau prieš tai Carnegie Hall 135 kambaryje užbaigęs pasitarimus su savo koncertų reikalų vedėja Valerija Tyslaviene, jis apie savo būsimąjį debiutą šnekėdavo jasi su Metropolitan operos solistu Jean Peers, kuris atsišveikindamas draugiškai patapošnojo per petį ir, spausdamas ranką, linki sėkmės ir žadasi atsilankyti jo koncerte. Čia pat dainininkė Florencija Korsakaitė, kuri Carnegie Hall 135 kambaryje turi savo dainavimo studiją ir kuri ne tik pati karštai dirba, ruošdamosi savo operiniam pasirodymui Hunter College balandžio mėn. 22 d., bet ir uoliai seka muzikinį New Yorko gyvenimą, domisi Brazio koncertu ir susikaupusi seka jo programą.

86-TH ST. CASINO TEATRAS

210 East 86th Street.
Tel. REgent 4-0257 Butefield 8-0561
NUO KOVO 30 D. LIG BALANDŽIO 5 D.
Heinrich George pirmą kartą Amerikoje rodomoj didėlei filmoj.
GYNĖJAS TURI ZODI
Dalyvauja: Carla Rust, Margit Simo, Karl Schonbock, Eduard v. Winterstein, Claus Clausen, Ernest Legal. Be to
MARGARETA: 3
Linksma filma su Gesti Huber, R. Romanowsky, Hans Holt, Hermann Thimig, Theo Linga, Grete Weiser.
Pabaigoje vokiška filmos apžvalga.

THE STANLEY THEATRE

7th AVE TARP 41 IR 43 GATVĖS, N. Y. C.
JOSEPH SCHMIDT'O ISTORIJA
(Ein Lied uth um die Welt)
Nuostabiai graži muzikinė filma vokiečių kalba
ARTKIMO FILMA RUSŲ KALBA
SLAPTA BRIGADA
Filma iš partizanų veiklos vokiečių okupacijos 1941-42 m.

jant, tai jie dar niekart nematė ir negirdėjo jo vieno tokioje scenoje, o antrieji — iš viso jo vardą tėra girdėję per radiją ar skaitę tik spaudoje.

Dainininkas patenkintas šypsteri. Išgirdęs tai ir paskui susimastė, pridurdamas: — Per 12 metų niekur nesirodžiau vienas, tai man bus tikrai malonu škart padainuoti.

Ir čia pat jis išsiima iš knygutės ilgą sąrašą asmenų, Chicagos lietuvių, kurie atvyksta į jo koncertą ir kuriems jis turi užsakyti kambarius Carnegie Hall netoliese esančiame viešbutyje. Tame ilgame sąrašė matyti ir teisėjas Žuris su žmona, su žmonomis Don Sulaitis, konsulas Daužvardis, Kumskis ir Milauskas, Taipgi čia ir prel. Urba ir kompozitorius L. Simutis, jr., ir kt. Nūjuokaujame dar dėl Jack Šarkey. Šis, vienas žymiausių lietuvių sportininkų, savo metu buvęs pasaulinis bokso čempionas, iš Bostono škart atvyksta ne sporto rungtynių, o savo bičiulio koncertan. Kažkas baiminosi tyčia, kad Šarkey koncerte nepradėtų boksuotis, bet kiti nuramino, kad jis tikslai plos taip, kaip ir kiti, iš tolimesniųjų ir artimesniųjų kolonijų suvažiavę, nepasilikdami jam skolingi už dainas.

Algirdas Brazis jaudinasi dėl ilgo svečių sąrašo, bet ir džiaugiasi. Jis labai nuoširdžiai minį savo kolegas menininkus iš Chicagos — dainaviečius: Stp. Sodeiką, G. Veličką ir kt., kurie, išlydėdami jį New Yorkan, visa širdimi linkėjo sėkmės.

— Sukryžiavau pirštus, prieš pakildamas iš Chicagos savo koncertinei kelionei, kad nepaviličiau savo draugų, su kuriais paskutiniu metu užmezgiau tšmprius ryšius ir pamiliau visa širdimi po koncertų Kanadoje — paaiškina Al. Brazis, kai užsiminėme apie Chicago.

— Dabar tenai (Chicagoje) kuriasi antras didysis, šalia čiuurlioniečių, meno ansamblis, kurį vertėtų ir Didžiajam New Yorkui parodyti. Sugrįžęs po savo koncerto ir juos raginsiu pakelti sparnus — baigia jis ir nuskuba dar kaž kuriais koncerto reikalais. O žali laipeliai ir didžiulis plakatats su jc atvaizdu ties Carnegie Hall gausiems praeviams skelbia jo koncertą, įvyksiantį balandžio 8 d. 5.30 val. popiet.

S. K.

PAKLAUSYKITE
gamtos balso. Nėra skausmų, negali kėnas būti sužalotas, be mūsų žinios. Skausmas yra draugiškas išspėjimas: Kas nors yra netvarkoje. Kada ilgos atveju norima šį išspėjimą pasiekti, tik tuo ligos šaknis nepasalinama, o tas gamtos išspėjimas tampa pavojumi.

CHIROPRAKTIKA
yra mokslas — ne skausmų pašalinimui, bet panaikinimui priežasčių, kurie juos sukelia.

JOHN D. PETTEI
CHIROPRACTOR
(Kalba vokiškai)
68 FRESH POND ROAD,
Brooklyn, N. Y. (Ridgewood)
HEgeman 3-4536.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE

Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

Sveikiname!

Lewis Fuhr, Kings County Savings Banko viceprezidento asistentas, trustisas ir šio banko (135 Broadway) reikalų vedėjas, balandžio 3 d. švenčia savo aukšinę sukaktį, būtent, sukanka 50 metų, kai jis dirba šiame banke.

Charles D. Behrens, Banko prezidentas, kalbėdamas apie šią nepaprastą sukaktį, pastebėjo, kad p. Fuhr yra užsitarnavęs pagarbos ne tik bankiniam darbe, kur jis vaidina labai platų vaidmenį, turint galvoje jo prezidentavimą Savings Banks Officers Association, Group V, bet ir jo veiklą visuomeninėje srityje. Čia p. Fuhr taip pat yra parodęs daug energijos ir sumanumo.

Vlenybė, kurios artimas kaimynas ir prietelis yra p. Fuhr, taip pat, drauge su kitais, sveikina jį šios nepaprastos sukakties proga.

KARTOJAMA KĖTURAKIO AMERIKA PIRTyje

Kadangi per pirmą vaidinimą ne visi norintieji galėjo patekti į spektaklį, tai Brooklyno vaidintojų trupė nusprendė antru kart suvaidinti klasikinę Keturakio komediją Amerika Pirtyje. Vaidins tas pats sąstatas. Režisuoja Vitalis Zukauskas. Vaidinimas įvyks šių metų balandžio 29 dieną Apreiškimo parapijos salėje.

Žymūs artistai — Buivydų kabarete, New Yorke

Kazio ir Alvinos Buivydų kabarete arba Alliance Crystal Coctall Bar, esantis 80 St. Marks Place, New Yorke, yra vienas gražiausių tos rūšies lietuviškų biznio vietų Amerikoje. Tai, be abejonės, daugelį jau seniai yra žinoma. Bet, ar visiems yra žinoma, kad šioje vietoje, ypač šeštadienų vakarais, dalyvauja žymiausi amerikiečiai artistai — dainininkai, šokėjai ir t. t.?

Štai, šį šeštadienį, kovo 31 d., Alliance kabarete dainuos visai Amerikai žinomas dainininkas Art Lund. Reikia pasakyti, kad kiekvieną šeštadienį Buivydai savo kabarete duoda ką nors naujo savo svečiams. Be to, pačiame baro viduryje, kuris sudaro klausinioria formą, vakarais groja orkestras. Salėje, kurioje telpa apie 300 svečių, šeštadieniais būna vadinami "floor show." Ir, reikia pasakyti, šiuo atveju Buivydų Alliance kabaretas

nė kiek neatsilieka nuo kitų naktinių pasilinksminimo vietų New Yorke.

Šia proga taip pat reikia pažymėti, kad Buivydai, kaip biznieriiai, turi "giliuką." Savo laiku jie perėmė pusiau numirusį Alliance Hall biznį buvusiam Vlenybės name, Brooklyne. Jie, savo bizniškū sumanumu, vėliau tą biznį taip išplėtė, kad vakarais, praštalai, jau nebesutildavo jų svečiai. Kai Buivydai įsigijo šią vietą New Yorke, daugelis kalbėjo, kad čia jiems biznis nesiseksias. Bet, tie, kurie taip kalbėjo, apsiriko. Naujasis Buivydų biznis New Yorke — Alliance Crystal Coctall Bar — vėl žydi. Kiekvieną vakarą, užamė savaitgaliais, ši vieta užimta, kaip bičių avilys. Publika marga, kosmopolitiška ir labai patenkinta ta aplinka, kurią gabūs šeimninkai moka sudaryti. K.

Kaip kai kurie vienybiečiai ūkininkauja

Prieš kelėtą metų vienybiečiai Antanas ir Ona Višniauskai likvidavo savo sūvyklą Brooklyne ir nusipirko 75 akrų ūkį. Tame ūkyje, kuris yra apie 70 mylių nuo New Yorko, Višniauskai ir dabar gyvena. Bet tik savaitgaliais, nes, pagyvenę kelėtą metų ūkyje, Višniauskai vėl grįžo rūbų siuvimo biznį. Šiuo metu jie turi dvi dirbtuves — didesnę ir mažesnę. Didesneje jie, kartu su darbininkais, dirba dienomis, o mažesneje — vakarais, dviese. Atėjus penktadienio vakarui, Višniauskai vyksta į savo ūkį, kuriame nuolat gyvena jų sūnus Algirdas su žmona ir dviem vaikais. Be to, ūkyje dirba buvęs tremtinis, tikras Lietuvos ūkininkas, Kazys Vebeliūnas.

gražų ežerą. Bet ir tai dar ne viskas. Kad būtų galima atsakyti į klausimą, "kaip kai kurie vienybiečiai ūkininkauja", dar reikia pridurti, kad Višniauskai savo ūkyje įrenę vaikų stovyklą. Perna vasarą šioje stovykloje, kuria, beje, rūpinasi jaunesni Višniauskai, buvo 25 vaikai, o šiomet — 30. Šiame ūkyje stovyklauja vaikai turi visus įrengimus, kokių tik reikalauja New Yorko valstybės švietimo taryba.

Baigiant, dar reikia pridurti, kad Antanas ir Ona Višniauskai yra sąmoningi lietuviai patriotai ir, be to, artimi Vlenybės bičiuliai. V.

Baigiant, dar reikia pridurti, kad Antanas ir Ona Višniauskai yra sąmoningi lietuviai patriotai ir, be to, artimi Vlenybės bičiuliai. V.

PARDUODAMA

(piešiai) keturi namai, su krautuviemis ir be krautuvių. Pasinaudokite gera proga. Kreiptis: J. Vastunas, 1008 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. GLenmore 5-7285.

(piešiai) keturi namai, su krautuviemis ir be krautuvių. Pasinaudokite gera proga. Kreiptis: J. Vastunas, 1008 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. GLenmore 5-7285.

NAUJIENA! NAUJIENA! NAUJIENA!

Vytautas Beleckas

Zinomas sportininkas, Amerikos lietuvių jaunimo veikėjas, spaudos bendradarbis, buvęs tremtinys, neseniai išgijo, pertvarkė, pagražino ir atidarė

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Su puikiu baru, restoranu ir didele sale susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems sociališkiems pobu viams.

"VISI KVICIAMI ATsilANKYTI."

1883 Madison Street (Prie Forest Ave. stoties) Brooklyn 27, N. Y. (RIDGEWOOD)
Tel.: EV. 2-9586

Mičiulio RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuviėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y. GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).